

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 51 • nr. 08 • september 2015 • € 1,75 • www.sp.nl

SHARON GESTHUIZEN EN RON MEIJER
DE KANDIDATEN

SOCIAAL BELEID: AMSTERDAM LAAT HET ZIEN

GRIEKENLAND LEGT FALEN EURO BLOOT

Arend van Dam

ZORGMEDEWERKERS AAN HET WOORD

Er verandert momenteel zoveel in de zorg, dat de SP met vier enquêtes tegelijkertijd de meningen en ervaringen van mensen op de werkvloer onderzoekt. Bent u ambulance-medewerker of werkt u in een verpleeg- of verzorgingshuis, de gehandicaptenzorg of een instelling in de geestelijke gezondheidszorg? Vul dan nu de betreffende enquête in en nodig uw collega's uit om dat ook doen.

Ambulancezorg
sp.nl/zorg/wetambulancezorg

Intramurale ouderenzorg
sp.nl/zorg/ouderenzorgaanhetwoord

Intramurale GGZ
sp.nl/zorg/ggzaanhetwoord

Intramurale gehandicaptenzorg
sp.nl/zorg/gehandicaptenzorgaanhetwoord

★ ROOD

jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE
JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

KOM NAAR KLEUR JE AFDELING ROOD

Jongeren zijn de toekomst en daarom is ROOD enorm belangrijk voor onze partij. Op dit moment zijn er zo'n 160 afdelingen, maar slechts 14 ROOD-groepen. Hier moet snel verandering in komen! Elk jaar organiseert ROOD

daarom de scholing Kleur je afdeling ROOD. Hier zijn alle afdelingen welkom die nog geen ROOD-groep hebben, maar er wel mee aan de slag willen of al zijn. Dit jaar is de scholing op zondag 4 oktober. Meld je dus snel aan!

Dat kan door een mailtje te sturen naar rood@sp.nl Daar kan je ook terecht voor meer informatie.

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Robert de Klerk, Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Margot de Heide
Suzanne van de Kerk, Bas de Meijer,
Karen Veldkamp, Cees Wouda

Foto cover Margot de Heide ©

Illustraties
Arend van Dam
Wim Steenhagen
Maarten Wolterink

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgelideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Actie door, voor én tegen de politie: hoe kan dat?

4

De kandidaten

Sharon Gesthuizen en Ron Meyer

6

Sociaal beleid

Amsterdam zet de toon

10

Griekenland

Gestraft voor democratie

16

Merel Stoop

'SP, maak meer werk van jongeren'

20

- 9 Libor-schandaal: De eerste bankier achter tralies
- 13 Hoogste tijd: Een échte miljonairsbelasting
- 19 Uitgelicht: Beweging voor kinderen in beweging
- 22 Opvallend: Socialisten doen gooi naar de macht bij Labour en Democraten
- 28 LinksVoor: Petra Bultjes kijkt uit op het Reichswald
- 29 Nine leest: De gekooide recherche

14, 15, 24, 25, 26, 27 Nieuws 30 Prikbord 31 Puzzel
32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Onverschilligheid of medemenselijkheid

De toestroom van vluchtelingen zal de komende jaren onze aandacht vragen. De situatie is niet houdbaar, de omstandigheden op de Middellandse Zee zijn onaanvaardbaar en vrede in het Midden-Oosten is verder weg dan ooit.

Kiezen we voor onverschilligheid of voor medemenselijkheid? Sommige partijen en mensen kijken weg. Anderen zetten groepen juist tegen elkaar op. Bijvoorbeeld als vluchtelingen én kwetsbare groepen Nederlanders beide aanspraak maken op een sociale huurwoning. Haat creëren zonder het probleem op te lossen. De ene groep slachtoffers uitsluiten om een andere groep slachtoffers te behagen. Het is gif dat onze samenleving in tweeën wil splitsen en wat wij als SP dus moeten bestrijden.

Wij moeten laten zien wat sociale oplossingen zijn. In dit geval zorgen voor méér betaalbare huurwoningen, kantoorgebouwen ombouwen en corporaties stimuleren om huizen bij te bouwen. Zo zorgen we dat iedereen beter af is en niet één bevolkingsgroep.

Een snelle en makkelijke oplossing voor het grote aantal vluchtelingen dat nu op Europa afkomt is er niet. We kunnen medemenselijkheid laten zien. We kunnen landen in de regio helpen om voor humane opvang te zorgen. We kunnen ons best doen om mensenlevens te redden op zee. We kunnen het allemaal doen en we moeten het allemaal doen, maar dan nog is het niet genoeg.

Willen we problemen aan de bron aanpakken dan moeten we werken aan ander buitenlands beleid. Meer diplomatie, meer samenwerking en meer eerlijke handel. Het machtsvacuüm waar IS van profiteert heeft het Westen daar deels zelf achtergelaten. Dat praat geen wandaad van IS goed, maar is wel een waarschuwing dat het vluchtelingenprobleem niet op zichzelf staat

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

STOP, POLITIE(K)!

Het imago van onze politie staat onder druk. Acties tegen politiegeweld, demonstraties tegen het verstoren van het speelschema van de eredivisie; van alles passeerde de laatste tijd de revue. Ondertussen voert de politie zelf ook actie. Wat is hier aan de hand?

EEN BLOEDENDE AGENT die gilt als een wild beest in doodsnood. Neergestoken door een boom van een kerel die scheldt en vloekt dat het niet mooi meer is. Heftig verzet hij zich als hij in de boeien wordt geslagen door twee andere agenten die aan zijn komen stormen. Terwijl de kerel afgevoerd wordt, bedient hij zich van provocerende en denigrerende praatjes richting de dienders. Voor alle duidelijkheid: het bloed is nep en de kerel is een acteur. Het is een tafereel dat zich regelmatig afspeelt in het Integraal Beroepsvaardigheids Trainingscentrum (IBT) in het Gelderse Elst, waar politie-

mensen getraind worden. Te weinig, stelde IBT-chef Monique van der Heijden drie jaar geleden al tijdens een werkbezoek van Emile Roemer en Sharon Gesthuizen: 'Vroeger kon de politie veel incidenten oplossen met praten. Maar tegenwoordig moeten politiemensen op een heel andere manier weerbaar zijn. Dat vraagt om een andere training.'

Drie jaar later lijkt diezelfde politie meer dan ooit onder druk te staan. Een cao-conflict, stakingen, een zwaar omstreden optreden waarbij een dode viel (Mitch

Henriquez) en dan ook nog geluiden uit de voetbalwereld die suggereren dat voetbal wel zonder politie-inzet kan. Wat is er aan de hand met oom agent?

Ten eerste het cao-conflict. Na jaren op de nullijn gestaan te hebben, werd onlangs besloten dat politiemensen er vijf procent salaris bij krijgen. Echter: die verhoging wordt grotendeels bij hun pensioenvoorziening weggehaald. Een sigaar uit eigen doos dus. Maar dat is zeker niet de enige plek waar de schoen wringt. SP-Kamerlid Nine Kooiman: 'Heel wat politiemensen hebben mij verteld dat ze hun werk niet primair voor het salaris doen, maar dat ze een steentje willen bijdragen aan de veiligheid in de maatschappij. En juist dat wordt steeds moeilijker. Door te weinig trainingdagen, te weinig capaciteit en te hoge werkdruk. Veel mensen hebben geen idee hoe belastend het werk van politiemensen is. De helft van alle weekenden werken ze al. Zij

Politietraining in Amersfoort:
‘Telkens weer goed aan de frontlinie kunnen verschijnen.’

van de politiekorpsen door één landelijk korps dat bestaat uit tien regionale eenheden. Maar het project moest hals over kop ingevoerd worden, de reorganisatie bleek toch niet zo makkelijk en bovendien hingen er ook nog bezuinigingen in de lucht. In het vorige maand verschenen SP-rapport ‘Ruim baan voor de agent’ peilde de partij onder 1700 agenten wat er volgens hen moet gebeuren om het project van de Nationale Politie vlot te trekken. De meest genoemde punten: beter luisteren naar de werkvloer, meer trainingsmogelijkheden, ook de top reorganiseren en meer politiecapaciteit. Meer blauw op straat was de belofte in 2013. Weinig van te merken dus.

Nu kun je nog zo solidair zijn met oom agent, niet te ontkennen valt dat zijn imago de laatste tijd versterkt punt van discussie is geworden. Zo waren er stakingen tijdens voetbalwedstrijden die leidden tot afgelasting van enkele eredivisie-ontmoetingen. Ook duiken er steeds meer geruchten op over discriminatie. En dan het geval van Mitch Henriquez, die stierf nadat politieagenten hem in een nekklem hadden gehouden. Nine Kooiman beseft maar al te goed dat het imago van de politie onder druk staat. ‘Dat het politie-optreden onder de loep wordt genomen vind ik op zich terecht. Naar het overlijden van Mitch Henriquez wordt momenteel onderzoek verricht, dus daar kan ik weinig over zeggen. Wat je je bij zulke incidenten wel altijd moet afvragen is: waren de betrokken politiemensen voldoende getraind? Kijk, als jij het hebt over het huidige imago van de politie, dan moet je je realiseren dat politiemensen momenteel juist strijd voeren om verslechtering van dat imago te voorkomen. Zij willen meer en beter getraind worden om telkens weer goed aan de zogenaamde frontlinie te kunnen verschijnen. Zij willen precies weten wanneer en hoe je passend geweld zou kunnen gebruiken. Als dat niet langer het geval is, dan moet je je afvragen of de politie nog wel toegerust is op haar taken.’ ●

tekst Rob Janssen
foto Bram Petraeus / Hollandse Hoogte ©

zijn degenen die altijd als eerste ter plekke zijn. Zij zijn degenen die daarbij niet zelden uitgescholden worden, bespuugd. Zij zijn degenen die een vader moeten gaan vertellen dat zijn dochttertje overleden is. De agent is degene van wie gevraagd wordt een stap naar voren te doen, waar iedereen een stap naar achteren zet. Vergeet verder niet, dat in de missie en visie van de Nationale Politie staat dat van een agent wordt verwacht dat hij met gevaar voor eigen leven en welzijn zijn werk hoort te doen. Kortom: ga er maar aan staan. En als de minister dan zegt dat ze niet zo moeten zeuren, dan spreekt daar in mijn ogen weinig waardering uit (zie ook pagina 28 van deze Tribune –red.).’

Reorganisatie

Het politiewerk beter en efficiënter maken; dat was in 2013 het argument om de zogenaamde Nationale Politie in te voeren. Dat behelsde onder meer de vervanging

COLUMN

El Pepe

Er was een tijd – niet zo lang geleden – dat vrijwel elk Zuid- en Midden-Amerikaans land een dictatuur was, met een beslissende rol voor het leger. Die tijd is voorbij. Van Argentinië tot Mexico heeft de democratische gedachte nu de overhand. Gaat het overall goed? Allerm minst, maar het is voor linkse en progressieve mensen een opluchting dat de legers zijn waar ze horen te zijn, in de kazerne. Dat opent perspectieven.

Neem nou Uruguay. Tot halverwege de jaren tachtig een wrede dictatuur met het leger, dat er vreselijke praktijken op nahield, aan de macht. Het land is nu een democratie, met tot voor kort waarschijnlijk de soberste president ter wereld aan het hoofd. Negentig procent van zijn inkomen gaf hij aan een woningbouwproject voor armen. José ‘El Pepe’ Mujica is de naam, geboren in 1935. Ten tijde van de dictatuur zat hij dertien jaar gevangen, vele martelingen heeft hij moeten doorstaan.

De maatschappelijke transformatie die het land onder zijn leiding heeft ondergaan is opmerkelijk. Zo opmerkelijk zelfs dat The Economist het land uitriep tot Land van het Jaar, ‘vanwege zijn recept voor het menselijk geluk’. De werkloosheid is teruggebracht van 40 procent naar 6,5 procent. Ook voor de landarbeiders is er nu een achturige werkdag. De levensstandaard gaat snel omhoog. De macht van de financiële markten is aan banden gelegd. Meer dan de helft van de banken is in handen van de staat. De winst van de Banco de la República wordt geïnvesteerd in alternatieve, ‘niet kapitalistische’ ontwikkelingsmodellen. Abortus, cannabis en homohuwelijk zijn nu toegestaan. Was Uruguay tot voor kort een emigratieland (vooral wegens de wijdverbreide armoede), nu is het een immigratieland.

In maart won de politieke beweging waar-toe El Pepe behoort, het Frente Amplio, de verkiezingen. Een partijgenoot volgde hem op.

Een andere, betere wereld is mogelijk: in Zuid-Amerika, hier, overall.

(Bron: El País, De Standaard)

Jan Marijnissen

OPVOLGING JAN LUXEPROB

'GAAN JULLIE TROUWEN?' Het is niet gek dat een van de bezoekers van de Pier in Scheveningen de fotosessie met Sharon Gesthuizen en Ron Meyer voor een trouwreportage aanziet. Want hoewel het voor de foto leuk is om de twee kandidaat-SP-voorzitters naar elkaar te laten kijken alsof ze lijnrecht tegenover elkaar staan, blijkt de sfeer tussen de twee daar veel te goed voor. Gesthuizen en Meyer hadden elkaar wel eens ontmoet, maar de fotoshoot is de eerste gelegenheid waarbij ze elkaar uitgebreid spreken. Zij willen Jan Marijnissen opvolgen als voorzitter van de SP. Eind november wordt daarover gestemd tijdens het SP-congres en in de aanloop daarnaartoe is er een drietal debatten.

› Wat zijn de overeenkomsten tussen jou en de andere kandidaat?

SHARON: 'We zijn allebei al vrij lang actief lid van de SP. Allebei bij de vakbond gezeten – ik bij de studentenvakbond. We zijn allebei dertigers. Tiny Kox zei me: jullie zijn zo'n beetje van de leeftijd dat Jan en ik ook dachten: we gaan eens aan de boom schud-den. En we zijn allebei echt links.'

RON: 'We zijn allebei jong – met een jaar of dertig minder ervaring dan Jan. Beiden kunnen we nieuw elan en nieuwe energie de club inbrengen.'

› Wat is je stijl van leidinggeven?

SHARON: 'Ik ben heel duidelijk en ik kan goed aangeven hoe ik het wil hebben. Laat ik ook eerlijk zijn: sommige mensen moeten er wel aan wennen als je zo duidelijk bent. Maar ik vind het tegelijk verschrikkelijk als ik geen tegengas krijg. Daar hoort bij dat ik ervan geniet om te zien dat mensen het beste uit zichzelf halen. Daarnaast ben ik creatief. Daar bedoel ik mee: niet conventioneel.'

RON: 'Ik heb altijd wel een sterke visie over wat er moet gebeuren. Maar ik heb er altijd voor gekozen – in mijn werk bij de vakbond en bij de SP – mijn eigen opvattingen te toetsen aan de mensen – onze achterban, de mensen op straat, de jongeren. Anders word je zelfgenoegzaam. Ik vind dan ook dat de SP permanent in contact moet staan met de mensen. Een goed voorbeeld is de schoonmaakstaking. Toen we tien jaar geleden begonnen om schoonmakers te organiseren dachten we dat doorbetaling bij ziekte geen actiepoint zou worden. Wat bleek: de schoonmakers vonden het juist een heel belangrijk punt. Omdat ze het zagen als een symbool van de onrechtvaardige manier

waarop ze behandeld werden. Dus door hun enthousiasme is daar afgelopen jaren lang voor gestaakt en is er succes geboekt.'

› Hoe machtig is een SP-voorzitter?

SHARON: 'Dat ligt aan de persoon die er zit. Bij veel partijen is bijna alle macht in handen van de fractievoorzitter. Die kant moeten wij niet op.'

RON: 'De positie van de voorzitter van de SP is anders dan bij andere partijen. De SP moet gebruik maken van het principe 'they've got the money, we've got the numbers' – vrij vertaald: de rijken hebben het geld, wij de mensen. Om resultaten te boeken moeten we onze mensen organiseren. In de aanval, de beuk erin en overwinningen boeken. Daar kan de voorzitter een belangrijke rol in spelen.'

› Waar moet de SP staan over twee jaar?

SHARON: 'Wat dacht je van 'in vak K' (in de regering –red.)? Nou ja, met een knipoog. Achter de knoppen kun je het meeste

'Toen Mandela in de gevangenis zat, was het de SP die benefietconcerten organiseerde; die inzet wil ik weer terug' Sharon Gesthuizen

Wordt het Sharon of wordt het Ron? De twee kandidaten voor het SP-voorzitterschap presenteren zich aan de leden.

bewerkstelligen. Maar niet als je alleen maar mag aanschuiven of in de onderhandelingen te veel moet verloochenen om maar mee te mogen doen. En niet als het zou betekenen dat we minder op straat komen. De eerste ambitie is dus niet ‘vak K’, maar groeien en de koers links houden.’

RON: ‘Wat mij betreft zijn we over twee jaar meer dan nu die aanvallende verovermachi-
ne. Dat is waar politiek om draait. Voorop-
lopen en leidend zijn. Als voorzitter zal ik al
onze afdelingen bezoeken. Ik wil dan van al
onze afdelingen weten: wat doen jullie zelf
en wat heb je van de landelijke partij nodig
om de grootste partij te zijn qua leden, actie-
velingen en vooruitgang voor de mensen?’

› **Is het hoogst haalbare in deze tijd
verslechteringen tegengaan?**

SHARON: ‘Nee, dat is me te cynisch. Ik vind dat
je in het goede móét geloven. Anders kun je
net zo goed stoppen.’

RON: ‘Nee, integendeel. Ik heb dat de af-
gelopen jaren in de vakbond gezien. Over

‘Om resultaten te boeken moeten we onze
mensen organiseren: in de aanval, de beuk
erin en overwinningen boeken’ Ron Meijer

schoonmakers werd gezegd: niet te organi-
seren, want ze zijn bang en spreken zoveel
verschillende talen. En over jongeren werd
gezegd: die zijn individualistisch en willen
niet met de vakbond actievoeren. Onzin. Het
is ons gelukt. De schoonmakers en jongeren
knokten en met succes. Het onmogelijke
mogelijk maken, dat is onze opdracht.

In Heerlen regeert de SP nu 10 jaar. In
Heerlen is er niemand, ook de VVD niet,
die bestrijdt dat er gemeentelijke miljoenen
naar de zorg moeten. Dat komt doordat
ze dan een heel groot deel van Heerlen op
hun dak krijgen. Mede omdat wij met onze
klopclub (een groep Heerlense SP’ers die
bij duizenden mensen aankloppen en in

gesprek gaan – red.) permanent mensen
hebben opgezocht om voor verbeteringen te
knokken.’

› **Waar liggen de nieuwe kansen voor
de SP?**

SHARON: ‘Verbreding, het beter benutten van
het beste wat onze leden te bieden hebben.
We hebben wel de groep van dertig daarin
SP’ers getraind worden, maar dat is wel erg
van bovenaf, je wordt gevormd. Maar het
moet ook van onderaf omhoog! We moeten
betere voelsprietten krijgen voor de bewegin-
gen van onderop, ook van buiten de partij.
Denk bijvoorbeeld aan kleine zelfstandige
ondernemers: dat zijn onze bondgenoten.

We moeten hen meer bij de partij betrekken. Verder: meer internationale solidariteit. Toen Mandela in de gevangenis zat, was het de SP die benefietconcerten organiseerde. Dat wil ik weer terug, die inzet. Dat gevoel van internationale solidariteit is iets wat bij jonge mensen sterk is. Dat is ook goed voor vrede en stabiliteit – je moet internationale solidariteit koesteren.

De SP strijdt tegen tweedeling. Daar hoort ook bij: we zijn nog onvoldoende afspiegeling van de samenleving. We hebben negen bestuurders in provincies en grote steden: één vrouw. Dan wordt er gezegd: vrouwen melden zich daarvoor niet. Dus mede daarom: ik kandideer me voor het voorzitterschap. En we hebben veel actieve allochtone leden maar nauwelijks bestuurders. Ik vermoed dat we daar talent onbenut laten.'

RON: 'Behalve in de aanval gaan, meer een ideeënpartij worden. Er zijn overal slimme linkse denkers, die het niet op alle punten met ons eens zijn. Maar dat geeft niet. Daar moeten wij altijd mee in discussie om op zoek te gaan naar ideeën die leiden tot overwinningen. Als je de aanvalspartij op links wilt zijn, dan moet je geen enkel debat uit de weg gaan. We moeten ook nieuwe groepen aan ons binden. Zoals de jongeren. Tot slot vind ik dat wij qua technologie weer voorop moeten lopen. Maar let op: wij hebben bij de vakbond tienduizenden jongeren weten te vinden met nieuwe technologie en sociale media. Maar als het gaat om het activeren van mensen, die honderden jongeren die ook echt actie voeren; die hebben we allemaal één op één gesproken. Het is altijd een combinatie.'

› En de grootste bedreigingen?

SHARON: 'Te veel centralisme: dat is niet goed voor de diversiteit van ideeën. Niet omdat ik vind dat het niet goed gaat. Het gaat

namelijk goed. Maar iedereen weet dat er meer in zit.'

RON: 'Tweespalt in de club. Als we de leider op links willen zijn, dan zullen de neuzen dezelfde kant op moeten staan. Van tevoren stevige discussies over de inhoud, maar daarna naast elkaar gaan staan.'

› Wat moet de Tweede Kamerfractie nou zonder jou?

SHARON: 'Niemand is onmisbaar. Ik heb topcollega's en er staan nog meer goede mensen op de lijst. Nee, dat komt wel goed zonder mij.'

› Wat moet de FNV nou zonder jou?

RON: 'Wat de vakbond al de afgelopen honderd jaar gedaan heeft. Mensen organiseren en in actie brengen. Er blijven zoveel strijdbare FNV'ers over. Ik maak me daar geen zorgen over.'

› Wat vind je van de manier waarop de SP deze verkiezing organiseert?

SHARON: 'De indruk is nu dat de partijtop zijn eigen opvolgers aanwijst. Terwijl echte leiders er op eigen kracht moeten kunnen komen. Belangrijker vind ik dat alle leden zich kunnen uitspreken over het voorzitterschap, en niet alleen de congresafgevaardigden. (Die worden per vijftig leden door afdelingen afgevaardigd –red.) Het is even wat organiseerwerk, maar ik vind dat moet gelden: één mens, één stem. En tot slot hoop ik dat de debatten tussen Ron en mij echte debatten worden. Goed dat die avonden er komen, trouwens. Dit is nieuw voor onze partij. We leren en volgens mij doen we het vrij aardig.'

RON: 'Ik ben heel blij met de verkiezingen. Het is goed dat er twee jonge kandidaten

zijn, met iemand zoals Sharon, een goed Kamerlid. Gezond dat er wat te kiezen valt. Verder weten SP'ers dat democratie meer is dan één keer in de zoveel tijd stemmen of een briefje invullen. Wij geloven in actieve democratie. Dat je meepraat en meedoet om de wereld te veranderen.'

› Wat vind je de beste eigenschap van Ron?

SHARON: 'Volgens mij is hij heel sportief. Letterlijk als sporter natuurlijk, maar ook dat ik hem een sportieve tegenstander vind.'

› Wat vind je de beste eigenschap van Sharon?

RON: 'Wat ik echt indrukwekkend vind, is haar sympathieke uitstraling op tv en in debatten.'

› Evolutie of revolutie?

SHARON: 'Evolutie. Ik geloof in revolutie op kleine schaal, in de mens. En in grote revoluties zo lang ze vreedzaam verlopen. Maar je moet niet net doen alsof veranderingen geen tijd nodig hebben; er is zoiets als een natuurlijk verloop. Nu wordt het wel heel filosofisch.'

RON: 'Als ik echt moet kiezen: revolutie.'

› Ervaring of vernieuwing?

SHARON: 'Laat ik hier kiezen voor ervaring. Als je gaat lopen vernieuwen zonder ervaring dan is het een sprong in het duister.'

RON: 'Dan kies ik voor vernieuwing.'

› Over my dead body of beginnersfoutje?

SHARON: 'Over my dead body.'

RON: 'Over my dead body, een miljoen procent. Met een uitroepteken en in hoofdletters.'

› Langs de deur of via Facebook?

SHARON: 'Tsjaja... Toch langs de deur. Hoezeer ik ook vind dat we die netwerken moeten gebruiken, persoonlijk contact is te belangrijk voor een echt gesprek.'

RON: 'Langs de deuren. Daar hoor je echt wat er speelt en kan je mensen in beweging brengen.' •

tekst Diederik Olders
foto's Margot de Heide

LIBOR-SCHANDAAL

BANKIER ACHTER TRALIES

Tom Hayes: de eerste bankier die moet boeten

In Londen is voormalig bankier Tom Hayes veroordeeld tot 14 jaar cel voor zijn aandeel in het geruchtmakende Libor-schandaal. Als medewerker van de Zwitserse bank UBS verdiende hij kapitalen door met cijfers te sjoemelen. Is zijn veroordeling een doorbraak?

DE DOORSNEE BURGER heeft er eigenlijk weinig mee te maken. Libor staat voor *Londen Interbank Offered Rate* en de Libor-rente is een soort index die banken hanteren om elkaar geld te lenen. Die index wordt vastgesteld door een kleine groep banken – het zogenaamde panel – die op basis van hun actuele financiële posities een gemiddelde rente berekenen en dat is dan de Libor-rente. Overbodig te vermelden wat er kan gebeuren als er met die financiële posities wordt gesjoemeld: dan kunnen banken ten opzichte van concurrenten een voor hen gunstige rente creëren en dus op korte termijn gigantische winsten boeken. Dat is precies wat er tussen 2006 en 2010

is gebeurd. ‘Panelbanken’ als het Zwitserse UBS, de Deutsche Bank en Barclays, maar ook de Nederlandse Rabobank kregen al eerder door toezichthouders flinke boetes opgelegd. Nu is de Britse handelaar Tom Hayes de eerste die de bak indraait. Is de jarenlange straffeloosheid voor het plegen van fraude en het nemen van onverantwoorde risico’s in de financiële wereld doorbroken? SP-Tweede Kamerlid Arnold Merkies weet het zo net nog niet. ‘Ik heb me er in de Kamer sterk voor gemaakt dat ook in Nederland vervolging van een frauderende bank plaatsvindt en dat er generieke maatregelen getroffen worden. Maar daar wil het kabinet niet aan. “Te complex”, kreeg ik te horen. Te

gek voor woorden. Dit soort zaken is namelijk altijd complex. Zorg dan voor voldoende capaciteit bij het OM om zulke kwesties helemaal uit te pluizen, zou ik zeggen. Maar dat gebeurt dus niet. Verder: de schikking die men met de Rabobank trof, vind ik echt niet kunnen. Ten eerste vind ik het bedrag te laag (70 miljoen euro –red.). Ten tweede deugt het principieel niet. In het kader van de bouwfraudeschandalen hebben we afgesproken dat er niet geschikt wordt als het om zulke omvangrijke zaken en zulke grote bedragen gaat. Maar minister Opstelten liet me weten dat het allemaal te ingewikkeld is. Frustrerend is dat. Ik bedoel, die Liborfraude is uitermate ernstig. Het gebeurde jarenlang en dan ook nog eens grotendeels ná het uitbreken van de kredietcrisis.’

Onduidelijk is hoe groot de totale schade is die door de Libor-manipulatie is aangericht. Evenmin is exact te berekenen wat de fraude direct heeft betekend voor spaargelden, hypotheek en leningen van burgers en bedrijven. Maar dát het gesjoemel van invloed geweest kan zijn op de rente daarvan, ontken niemand.

Laten lopen

Maar waarom gaan andere landen dan over tot vervolging en Nederland niet? Arnold Merkies: ‘Toegegeven, het zijn vooral de Angelsaksische landen die rondom de kredietcrisis door schade en schande wijs zijn geworden. Niet zo vreemd dus dat de roep om strafrechtelijk aanpakken het sterkst is in de VS en Groot-Brittannië. Ook vanuit Europa wordt die wens steeds sterker. Maar in Nederland? Bij onze regering lijkt nog steeds de cultuur te heersen van de schulden laten lopen en niet het naadje van de kous willen weten. Treurig. Want neem van mij aan: zoiets als de Liborfraude kun je niet in je eentje doen. Er moeten een hoop mensen bij betrokken zijn geweest – en nog meer die ervan wisten. Helaas zegt ons land tot nu toe: de Rabobank heeft meegewerkt aan het onderzoek en daarom doen we niets meer. Ik zeg daarentegen: handhaven. Dus samenvattend: er is internationaal vooruitgang te bespeuren als het gaat om de aanpak van fraudeurs. Maar in Nederland is op dat vlak nog een wereld te winnen.’ ●

tekst Rob Janssen

foto Frank Augstein / Hollandse Hoogte ©

‘Amsterdam is voor iedereen’ Laurens Ivens

DE TRENDSETTERS

Amsterdam – al ruim een jaar bestuurd door een coalitie van D66, SP en VVD – maakt het verschil. In een tijd waarin huurders in de sociale sector steeds meer in de verdrinking komen en bijstandsgerechtigden zonder gêne labbekakken worden genoemd door VNO/NCW-voorzitter Hans de Boer, reikt de hoofdstad hen juist de hand.

ECONOMEN NOEMEN HET ‘break-evenpoint’. Anderen kiezen voor de term ‘kritisch punt’. Ze bedoelen hetzelfde: het moment in grafieken waarop lijnen elkaar kruisen en vanaf dan uit elkaar gaan lopen. Heb je het over de woningmarkt in Nederland, dan lijkt ons land het kritisch punt voorbij te zijn. Concreet: kopen is vanaf nu goedkoper dan huren. Uit recent onderzoek van onder meer de Volkskrant blijkt dat woningbezitters anno 2015 significant minder aan maandlasten kwijt zijn dan huurders. Dat lijkt goed nieuws, maar is het dat ook? Niet echt, want genoemde ontwikkeling houdt feitelijk niets anders in dan dat huren ten opzichte van kopen veel dúúrder is geworden. Want ook woningbezitters hebben veelal te maken met stijgende maandlasten, maar die vallen in

‘Als iemand een fout maakt gaan we niet op voorhand uit van opzet’ Arjan Vliegthart

het niet bij die van huurders. Door de bank genomen is de prijs per vierkante meter voor een sociale huurwoning in Nederland fors duurder geworden dan die voor een koopwoning. SP-Kamerlid Saded Karabulut constateert dat de sociale volkshuisvesting in Nederland ‘in rap tempo een kopje kleiner wordt gemaakt’. Karabulut: ‘Het landelijke beleid creëert schaarste, als gevolg waarvan de huurprijzen in de sociale sector omhoog gaan en de wachtlijsten groeien.’ Zo is er bijvoorbeeld de verhuurdersheffing van minister Blok, die de financiële armslag van woningcorporaties om te bouwen beperkt. Ook de particuliere verhuurders merken het: zij moeten namelijk belasting betalen over hun goedkope(re) woningvoorraad en dat zal het enthousiasme om in dat segment

nog te investeren niet bepaald aanwakkeren. Aan de andere kant heb je tegenwoordig ook de inkomensafhankelijke huurverhoging, die met name de middeninkomens parten speelt, omdat de verhoging los staat van de woonlasten.

Met name in een stad als Amsterdam hakken zulke dingen erin. Karabulut: ‘Bepaalde delen van de stad worden voor veel mensen onbetaalbaar, wat segregatie in de hand werkt. En vanuit de regering wordt niets ondernomen om de gevolgen van deze ontwikkelingen op te vangen. Alles lijkt erop gericht om de marktsector zoveel mogelijk geld te laten vangen.’

Maar Amsterdam laat het niet allemaal zo maar gebeuren. Deze gemeente wil tegengas

bieden aan de landelijke ontwikkelingen en heeft samen met woningcorporaties en huurdersverenigingen een grootschalig programma op poten gezet om het tij in de hoofdstad te keren. Betaalbare huurwoningen vormen de hoeksteen van de operatie; er worden er volgens planning zo’n twaalfhonderd per jaar bijgebouwd. Ook de verkoop en liberalisering van bestaande sociale huurwoningen wordt aan banden gelegd en er komt ondersteuning voor huurders met betalingsproblemen. Die laatste groep kan zelfs in aanmerking komen voor huurverlaging. Daarnaast zal minimaal 75 procent van de vrijkomende sociale huurwoningen onder de huursubsidiiegrens worden aangeboden. Insteek is dat het aantal sociale huurwoningen in evenwicht komt, waarbij

er netto geen woning uit dat segment meer mag verdwijnen.

De maatregelen zijn heel hard nodig, zegt Laurens Ivens, SP-wethouder Bouwen en Wonen: 'Amsterdam heeft ongeveer 850.000 inwoners en er komen er elke maand zo'n 1000 bij. Op dit moment bestaat ruim 50 procent van de woningvoorraad uit sociale huurwoningen met een huurprijs van onder de 700 euro per maand, 35 procent is eigen woningen. Maar in Amsterdam gaat de verschuiving van sociaal naar geliberaliseerd heel erg snel. Daar zetten we nu de rem op.'

Niet alleen voor toegankelijkheid en beschikbaarheid van betaalbare woningen heeft de hoofdstad oog; ook de kwaliteit van de nieuwbouw is van belang. Negentig procent van de nieuwe woningen moet geschikt zijn voor ouderen en daarnaast zijn er kwaliteits- en duurzaamheidsrichtlijnen die gelden voor nieuwe corporatiewoningen.

Steun

Het Amsterdamse programma maakt nieuwsgierig naar het verloop van de samenwerking met de woningcorporaties. Immers, die kwamen de laatste jaren niet zelden negatief in het nieuws. Zo waren er de Maserati-rijdende directeur van woningcorporatie Rochdale en de mislukte derivaten-avonturen van Vestia. Soms werd er met geld – van de huurders uiteraard – gesmeten dat het een lieve lust was. Hoezeer stonden de Amsterdamse corporaties te springen om zich aan zo'n sociaal programma te verbinden? 'Naast de logische bondgenoot, Huurdersvereniging Amsterdam, werkten ook de corporaties goed mee', zegt Laurens Ivens. 'Ten eerste kenden ze het Amsterdamse coalitie-akkoord natuurlijk, dus het streven van de gemeente kan voor hen niet echt een verrassing zijn geweest. Maar iets anders: vergeet niet dat er sprake is geweest van een heuse corporatiecrisis. Denk maar eens aan de parlementaire enquête naar de woningcorporaties vorig jaar. Tegen die achtergrond waren de corporaties zeer welwillend om te laten zien dat ze weten wat hun legitimatie is en wat hun maatschappelijke taken inhouden.' Maar toch: wat als blijkt dat corporaties ondanks de afspraken toch woningen gaan verkopen of toch niet zo bereid zijn om te investeren in de huursector? Ivens: 'Ik zie geen aanleiding om te denken dat ze de gezamenlijk gemaakte afspraken niet zouden nakomen. Mocht dat toch gebeuren, dan biedt de Woningwet mogelijkheden om te sanctioneren. Maar ik ga er niet van uit dat dat nodig zal zijn.'

Niet dat Amsterdam per direct helemaal gaat stoppen met de liberalisering van de

'Wij delen geen cadeautjes uit aan woningcorporaties'

huurwoningenmarkt. Ook van sloop zal vooralsnog sprake zijn in de hoofdstad. Ivens: 'Laten we eerlijk zijn: verkoop levert geld op voor woningcorporaties. Als zij onvoldoende inkomsten hebben, hebben ze ook geen geld om te investeren in de huursector. Daarnaast worden corporaties getroffen door de verhuurdersheffing van minister Blok en moeten zij ook gewoon hun schulden aflossen.' Waar Amsterdam naar streeft is een evenwicht over vier jaar: een evenwicht waarbij er voor iedere geliberaliseerde, gesloopte of verkochte sociale huurwoning minimaal 1 nieuwe moet worden bijgebouwd. 'Voorgaande colleges streefden juist naar meer verkoop en liberalisering van sociale huurwoningen, onder meer om de gemeentekas te spekken. Daar kappen wij mee. En we delen ook geen cadeautjes uit aan woningcorporaties. In tijden van groeiende inkomensongelijkheid zijn er steeds meer mensen die alleen in de sociale huursector een kans hebben. Daarom staat bij ons de huurder centraal. Want Amsterdam is voor iedereen.' 'Iedereen'; dat zijn voor Ivens niet alleen degenen met de smalste beurzen. Ook aan huishoudens die iets meer (gaan) verdienen is gedacht: voor hen komen meer mogelijkheden in het zogenaamde 'middenhuur'-segment. Voor vluchtelingen met een verblijfsvergunning, traditioneel degenen met een bijzonder grote afstand tot de woningmarkt, zullen extra nieuwe woningen worden gereserveerd. Tevens worden de huren van studentenwoningen aan maxima gebonden.

Zonder opzet

'Amsterdam is trendsetter door minder boetes op de leggen', kopte dagblad Trouw begin augustus. De krant hield het boetebeleid inzake bijstandsfraude in de hoofdstad tegen het licht en kwam tot de conclusie dat Rotterdam zes keer zoveel boetes uitdeelt als Amsterdam. Waar Rotterdam er, bij monde van Leefbaar-wethouder Struijvenberg, 'bovenop zit', kiest Amsterdam ervoor om te handelen in lijn met de Nationale Ombudsman en de rechter. En die oordeelden eerder dat de wetgeving te streng is. De redenering daarbij is dat als bijstandsgerechtigden in de

fout gaan, dat niet per definitie fraude hoeft te zijn. Het kan bijvoorbeeld ook zijn dat ze de verkeerde informatie hadden of doorgaven en zo zonder opzet een fout maakten. SP-wethouder Werk en Inkomen Arjan Vliegthart: 'Het bijstandsregime in Nederland is best lastig. Het is niet alleen een kwestie van aan bepaalde voorwaarden voldoen en dan bijstand ontvangen. Bijstandsgerechtigden moeten allerlei gegevens doorgeven, en wel binnen bepaalde termijnen; ze moeten sommige dingen doen en andere dingen juist niet, noem maar op. Daarbij kunnen zonder boze opzet fouten gemaakt worden. Wij hebben gevallen zien voorbijkomen waarbij de bedragen gewoon niet kunnen kloppen; zowel te hoge als te lage bedragen. Dan kun je twee dingen doen. Óf je gaat uit van opzet, óf je zegt: het zou kunnen dat er iets fout is gegaan. Wij doen dat laatste. De grote uitdaging is dan dat je de mensen die namens de gemeente handhaven vraagt om oog te hebben voor de mogelijkheid dat er zonder opzet fouten zijn gemaakt. En dat is wat we doen.' Maar Rotterdam zit er naar eigen zeggen 'bovenop'. Wat is dan het verschil met Amsterdam? Vliegthart: 'Wij zitten er net zo goed bovenop. Handhaving hoort nou eenmaal bij sociaal beleid, ook omwille van het draagvlak. Want er zijn natuurlijk mensen die wel degelijk frauderen. Maar het verschil met Rotterdam zit 'm niet in hoeveel we handhaven, maar in hoe we de zaken taxeren.'

Nauwkeurig taxeren zal een arbeidsintensieve klus zijn. En minder boetes uitdelen betekent minder inkomsten. Dus de Amsterdamse aanpak zal behoorlijk in de papieren gaan lopen. Hoeveel? 'Dat vind ik een verkeerde vraag', zegt Arjan Vliegthart gedeceerd. 'In Nederland is de bijstand een recht. Als je dat wil gaan economiseren, dan zal ik me daar tegen verzetten. De vraag is: hoeveel mensen krijgen onterecht boetes en hoeveel van hen komen daardoor in de problemen? Voor hen komen we op. Dus niet alleen voor degenen die mondig genoeg zijn om bezwaar te maken, maar voor iedereen. Dát is in mijn ogen sociaal beleid.' ●

tekst Rob Janssen

foto's horusfotografie / gemeente amsterdam @

ER IS GENOEG VOOR IEDEREEN: EERSTE SUCCES

BELAST VERMOGENS EERLIJKER

In de uitgelekte kabinetsplannen staat een voorstel om belasting op vermogens eerlijker te maken. Volgens SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir een stap in de goede richting – die zonder de druk van de SP niet gezet zou zijn.

HET KABINET GAAT eindelijk wat aan de gekke situatie bij vermogensbelasting doen. Nu is het zo dat als je vermogen hebt, de belastingdienst een standaardrendement bedenkt. Er wordt net gedaan alsof iedereen 4 procent rente krijgt op het vermogen. Over dat fictief rendement moet dan belasting worden betaald. Dat is oneerlijk, want kleinere spaarders halen die 4 procent op geen stukken na, terwijl grootvermogenden juist veel meer rendement halen op hun kapitaal. De kleine spaarder betaalt dus te veel belasting, de miljonair te weinig.

SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir probeert al jaren wat te doen aan deze oneerlijke gang van zaken: 'De SP heeft al vaker voorgesteld dit aan te pakken. Nu gaat de regering onderscheid maken tussen grote en kleine vermogens. Dat betekent dat er nog wel standaardrendementen zijn, maar dat dat rendement hoger is als je meer dan een miljoen hebt.'

Duidelijk geïnspireerd door de SP

Als belangrijke oorzaak van de veranderde koers ziet Bashir de aanhoudende druk van de SP – denk aan de handtekeningenactie 'Er is genoeg voor iedereen', voor een miljonairsbelasting. 'De druk is de afgelopen jaren steeds verder opgevoerd. Dat de SP een rol speelde toen het kabinet zijn plannen maakte, blijkt wel uit het feit dat het voorstel van het kabinet erg veel lijkt op een voorstel dat ik namens de SP al vorig jaar deed in de Tweede Kamer. Wel een belangrijk verschil: ons voorstel was bedoeld als een tijdelijke maatregel voor 2015, om in 2016 en later het werkelijk rendement te belasten. We zijn en waren voorstander van het belasten van het werkelijke rendement, terwijl de coalitie vast wil houden aan een fictief rendement en juist niet wil belasten via het werkelijke rendement. Maar de kleine stap voorwaarts die het kabinet nu zet is duidelijk geïnspireerd op de SP.'

De SP wil dat werkelijke rendementen belast worden. Bashir: 'Werkelijk rendement

Farshad Bashir

belasten is eerlijk: maak je veel winst over je vermogen op de beurs, dan betaal je meer belasting. Krijg je weinig rente op je spaarrekening, dan betaal je ook minder belasting.' De belasting op werkelijk rendement in plaats van op fictief rendement is een van de drie voorstellen die de SP samen de miljonairsbelasting noemt.

Miljonairs worden er niet armer van

'Wij willen ook een directe vermogensbelasting voor miljonairs. Dus niet op hun vermogenswinst, maar op hun vermogen boven de één miljoen euro. Wij willen dat miljonairs 0,7 procent belasting betalen op het bedrag boven een miljoen. Dat is heel schappelijk om twee redenen. Ten eerste: ze worden er niet armer van. Ze worden alleen iets minder snel nog rijker. Ten tweede: miljonairs hebben jarenlang te weinig belasting betaald. Ze betalen niet hun eerlijke deel, en

hebben dus jarenlang enorm voordeel gehad ten opzichte van niet-miljonairs. Wij willen dat gedeeltelijk rechtekken,' aldus Bashir. De derde poot onder de miljonairsbelasting is dan ook het aanpakken van constructies. Bashir: 'Die moeten echt aangepakt worden. Ze vormen een van de oorzaken dat de rijksten te weinig belasting betalen. Dus bijvoorbeeld geld in een onderneming parkeren terwijl je geen ondernemer bent, de België-route, allerlei ruime aftrekposten. Aanpakken, onmogelijk maken en – in het geval van de hypotheekrente-aftrek, aftoppen.'

Kleinere verschillen

Wat levert dat op? Bashir: 'Het CPB breekt er zich het hoofd over op dit moment. Maar in elk geval veel meer dan de plannen van de regering. Die leveren niks op – wat ook logisch is omdat zij de opbrengst van de hogere vermogens ten goede laten komen aan de kleine spaarders. Terecht. Maar onze plannen leveren ook echt wat op. Geld waarmee knelpunten in de zorg, het onderwijs of de armoedebestrijding kunnen worden aangepakt. Onze plannen maken de verschillen kleiner. En na jarenlang groter wordende verschillen is het daar hoog tijd voor.' •

tekst Diederik Olders

foto Sander van Oorspronk

 Kras en win! Er is genoeg voor iedereen: weet jij hoe (on)eerlijk de koek in Nederland verdeeld is? Ga naar genoeg.sp.nl en win een prijs. Ook kun je daar het voorstel voor de miljonairsbelasting steunen.

> WIJ ZIJN SPARK

foto Diederik Olders

SP-voorzitter Jan Marijnissen met SPARK: Sandra Beckerman, Ineke Palm, Herman Beekers, Tijmen Lucie en David Hollanders. Niet op de foto: Ronald van Raak.

Het Wetenschappelijk Bureau van de SP heeft een nieuwe naam: SP Alternatieve Rekenkamer (SPARK). Voorzitter Ronald van Raak: 'SPARK blijft onderzoek doen ten behoeve van de partij en de leden. Maar met de nieuwe naam hebben we ook gekozen voor een nieuwe koers.'

'Kritisch commentaar'

Het politieke debat in Nederland wordt volgens Van Raak steeds meer bepaald door cijfers en rapporten. 'Die worden vaak geleverd door planbureaus zoals het CPB. Hun werk is echter steeds vaker gebaseerd op politieke voorkeuren en ondersteunt in toenemende mate het bestaande beleid. SPARK gaat die cijfers en rapporten

doorlichten en van een kritisch commentaar voorzien.'

Eigen onderzoeken

SPARK komt ook met met eigen onderzoeken. Van Raak: 'Daarin maken we analyses van het bestaande beleid en formuleren we alternatieven voor de toekomst. Naast die sociaaleconomische onderzoeken blijft SPARK ook onderzoeken uitvoeren onder mensen op de werkvloer: de serie 'Aan het woord', over de problemen die zij ervaren, de gevolgen van slecht beleid voor hun werk en de alternatieven die zij zien voor verbetering. Wij doen verslag van onze onderzoeken in Spanning, maar ook in andere media.'

> BENEN ONDER DE KONT VANDAAN WERKEN

De Castricumse SP-afdeling steunt de actie van de FNV om de bezuinigingen op de zorg tegen te houden en waar mogelijk terug te draaien. Linda Douwe (SP Castricum): 'De SP krijgt vanuit alle kanten schrijnende verhalen te horen die het gevolg zijn van het tekort aan personeel in de zorg. Mensen die vergeten waren op het toilet of waar men zelfs het eten vergeten was te geven. Dat is het personeel niet aan

te rekenen, want zij rennen zich de benen uit hun lijf om de mensen goede zorg te bieden.' Vandaar dat de SP op de Castricumse Jaarmarkt stond met de onderste helft van een etalagepop (foto), onder de leus: 'We werken onze benen onder ons lijf vandaan. Werkdruk te hoog.'

> INSPECTIES VAN LEVENSBELANG VOOR MKB

foto Archief Dennis de Jong

Dennis de Jong op stage.

Een tweedaagse zomerstage bij een producent van bevestigingsmiddelen zoals spanbanden en bagagebinders heeft SP-Europarlementariër Dennis de Jong een hoop nieuwe actiepunten opgeleverd. 'Als ik één ding geleerd heb, is het wel dat handhaving van regels voor het midden- en kleinbedrijf van levensbelang is. Anders worden goede mkb'ers weggedrukt door frauduleuze bedrijven. En laat de overheid nu juist op de inspecties bezuinigen. Niet alleen consumenten en werknemers, maar ook ondernemers moeten ervan op aan kunnen dat de overheid ingrijpt, daar waar bedrijven bewust de regels overtreden.'

> HOOFDPIJN VAN TOPGRAAIERS

De Zwolse SP-afdeling is zeer verbolgen dat de raad van bestuur van het Isala ziekenhuis opnieuw bovenaan de lijst met grootverdieners in de publieke sector in Zwolle staat. De SP heeft daarom in het centrum paracetamol uitgedeeld aan Zwollenaren die ook hoofdpijn krijgen van graaiende bestuurders.

foto SP Castricum

COLUMN

Jola van Dijk

IK KAN NIET OP TEGEN
DIT SOORT LOGICA

Ik geloof dat het ze gelukt is bij het UWV. Na een halfjaar ervaring als parttime werkloze kom ik ook alleen nog maar voor mezelf op als ze echt te ver gaan.

Tijdens de voorbereidingsperiode als ondernemer spreek ik veel mensen. Regelmatig vragen die om een visitekaartje, maar die mag ik niet geven volgens mijn starterscoach. Dus dat doe ik niet, ook al vind ik het een bizarre en belemmerende regel. Ik ben niet eens de discussie aangegaan. Ik ben allang blij dat de starterscoach meteen akkoord ging met m'n ondernemingsplan.

Een starterscoach is namelijk niet een ervaringsdeskundige om vrij vragen aan te stellen. De 'coaches' van het UWV zijn de ambtenaren die je beboeten als je je vergist of een fout maakt. En met die ambtenaren

ga ik alleen nog maar de discussie aan over echt belangrijke bizarre dingen, zoals dit eerdere berichtje van een werkcoach:

"Hierbij willen we graag een vacature bij u onder de aandacht brengen. Na een eerste selectie denken wij dat deze goed aansluit bij uw profiel, daarom willen we u hierop attenderen. Herkent u zichzelf in de meegezonden vacature, reageer dan snel!"

Klinkt alleraardigst, toch? Wat ze bedoelen: je krijgt een boete als je niet reageert of de baan weigert nadat die je door de werkgever is aangeboden. Voor mij kwam dat bij deze vacature erop neer dat ik bereid moest zijn mijn vaste parttime contract bij de Tribune op te zeggen voor een fulltime baan van een halfjaar waarbij ik wekelijks bedreigd zou worden.

De discussie hierover was snel opgelost, want m'n sollicitatieplicht was opgeschort in verband met de voorbereidingsperiode. Ze hadden dat hele bericht dus niet mogen sturen. Maar dan nog. Verpak een potentiële boete niet als een vrijblijvende suggestie. De betreffende werkcoach kon zich mijn verwarring wel voorstellen maar deed

foto Diederik Olders

er niets mee. Het was namelijk een standaardbericht. Des te erger, dacht ik. Maar ik zei maar niets.

Ik kan niet op tegen dit soort logica. De logica van verplichtingen opleggen zonder in iemands dossier te kijken en stoppen met nadenken omdat het nu eenmaal altijd zo gaat. De logica dat regeltjes altijd boven gezond verstand gaan en dat ik een lui varken ben dat opgejaagd moet worden, alleen maar omdat ik gedeeltelijk werkloos ben. Gelukkig ben ik binnenkort weer bevrijd van het UWV en is er een politieke partij die zich blijft verzetten tegen dit soort logica.

> GROTE SCHOONMAAK

foto Archief Eric Smaling

SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling (foto) heeft met ongeveer zeventig andere opruimers wind en regen getrotseerd om in het kader van de Beach Cleanup Tour het strand tussen Castricum en Egmond op te ruimen. Smaling: 'De hoeveelheid doppen die je tegenkomt geeft eens te meer aan hoe belangrijk het is dat we het systeem van statiegeld overeind houden en mogelijk zelfs uitbreiden.'

DE SP ROTTERDAM heeft een meldpunt geopend voor ervaringen van uitkeringsgerechtigden die verplicht moeten werken zonder loon.

sp.nl/ZkP

AL LIEP HET gelukkig goed af, nadat een kinderwagen ongehinderd de Gedempte Gracht inrolde wil de Zaanse SP dat de gemeente de veiligheid verbetert.

sp.nl/ZkW

SADET KARABULUT en de PvdA willen meer hulp voor slachtoffers van eergeerelateerde kwesties, zoals gedwongen achtergelaten vrouwen.

sp.nl/Zkm

Dennis de Jong onderzoekt de mogelijkheden om gepensioneerde Europese ambtenaren voortaan evenveel belasting te laten betalen als hun landgenoten.

sp.nl/ZkB

foto Diederik Olders

Alexis Tsipras

Syriza mocht
geen
succes worden

GRIEKSE CRISIS OPENT OGEN

DE WARE AARD VAN NEOLIBERAALE EUROPA

De SP is solidair met de Grieken, maar stemt tegen een steunpakket. De 'steun' is namelijk een neoliberale dwangbuis. Langzaam ontwaakt het besef: steeds meer mensen zien in dat er leugens over Griekenland worden verteld; steeds meer mensen zien dat Europa zich slecht verhoudt met democratie en sociale politiek.

DE CHAOS IN GRIEKENLAND is compleet. Na een overtuigend Grieks 'nee' in het referendum over het onderhandelingsresultaat van de Grieken met de trojka (Europese Commissie, Europese Centrale Bank en Internationaal Monetair Fonds), is Griekenland gestraft voor het referendum. Een nóg slechter pakket aan maatregelen is opgelegd, met nóg hardere bezuinigingen voor de Grieken. De linkse regeringspartij Syriza valt uit elkaar – een deel van de leden en parlementariers accepteert niet dat hun regering zich neerlegt bij het door de trojka opgelegde bezuinigingspakket. Op zoek naar een nieuw mandaat roept de Griekse president Tsipras van Syriza nieuwe verkiezingen uit,

die op 20 september zullen plaatsvinden. Het is nog heel onduidelijk of Syriza weer zal winnen, of dat de nieuw opgerichte partij veel zal winnen.

Levensbelasting

Om maar één voorbeeldje te geven van hoe absurd zwaar de bezuinigings- en lastenverzwaringspakketten de armste Grieken treffen: de trojka eist sinds 2013 dat er loonbelasting wordt geïnd, ook van mensen die helemaal geen inkomen hebben. De redenering is als volgt: als je nog leeft, dan kun je blijkbaar eten betalen, en onderdak. Dat bewijst dat je minstens 3.000 euro aan inkomsten hebt – anders zou je wel dood

Leugen: Griekenland wil niet hervormen en bezuinigt niet.

Feit: Volgens de OESO is Griekenland de afgelopen jaren hervormings- en bezuinigingskampioen: 25 procent minder ambtenaren, 18 procent minder pensioen en bezuinigingen op de zorg van 40 procent, om maar eens drie cijfers te noemen die in Nederland tot paniek zouden leiden.

Nicolaj Villumsen

Ogmundur Jonasson

zijn. Dus iedere Griek wordt voor ten minste die inkomsten aangeslagen. De steeds groter wordende groep werklozen, zonder enig inkomen, zonder bijstand of WW, die dagelijks hopen dat er nog iets te eten is bij de voedselbank, kan dus gaan betalen. Hun situatie is symbolisch voor de situatie van heel Griekenland: onder dreiging van het laten omvallen van de Griekse banken wordt het land gedwongen de meest extreme bezuinigingsmaatregelen door te voeren. Terwijl het al lang niet meer kan. Syriza kwam aan de macht omdat de Grieken dat wisten. Maar Syriza mocht geen succes worden. Want dan zou Europa zien dat er een alternatief is voor bezuinigen.

Het medicijn is een gifpil

De SP heeft in de Tweede Kamer tegen het laatste 'akkoord' gestemd. Dat akkoord behelst een nieuwe lening aan Griekenland, zodat het land andere leningen kan afbetalen, en een daaraan gekoppeld heftig bezuinigingspakket. SP-leider Emile Roemer zei in de Kamer hierover: 'De Grieken voelen zich gemangeld. Ze worden gedwongen om nóg harder te bezuinigen, nóg meer publieke

voorzieningen af te breken en nóg meer publiek bezit te verkopen. Dat willen ze niet – terecht! – omdat ze weten dat deze politiek leidt tot nóg meer ellende in hun land. Maar ook de Nederlanders voelen zich gemangeld. Steeds opnieuw wordt hen gevraagd om miljarden over te maken. Niet om de Griekse bevolking te steunen, maar om Europese banken en financiële instellingen te redden. In 2010 was er sprake van een lening van 110 miljard euro. In 2012 van 130 miljard. En nu hebben we het over een pakket van 86 miljard euro. Ondanks al deze leningen is de Griekse economie in de afgelopen jaren met meer dan een kwart gekrompen. Het medicijn voor Griekenland heeft dus niet gewerkt. Sterker nog, het medicijn voor Griekenland, is een gifpil gebleken.'

Het Dictaat van Brussel: boemerang

De voorman van de Belgische partij PVDA, Peter Mertens, stelt op 31 augustus in een opiniestuk op knack.be over het akkoord – wat hij het 'Dictaat van Brussel' noemt: 'Vroeg of laat zal het Dictaat van Brussel als een boemerang in het gezicht slaan van hen die het ontworpen hebben. Het Dictaat

lost niets op aan de structurele ongelijkheden die van bij het begin in de Eurozone zijn ingebakken. Het lost niets op aan de ondraaglijke schulden crisis die hier uit voortvloeide. Het lost niets op aan de structurele on-evenwichten in Europa en aan de interne bloedingen waarmee het continent te kampen heeft. En tot slot, de uitzichtloze situatie in Griekenland wordt er geen ene moer beter op. Het Dictaat van Brussel heeft slechts een deken over de bosbrand gelegd. Het is slechts een kwestie van tijd tot ook dit deken vlam vat.'

De euro zit verkeerd in elkaar

Tijdens een bezoek aan de SP-Tweede Kamerfractie vertellen Nicolaj Villumsen en Ogmundur Jonasson – van onze zusterpartijen uit respectievelijk Denemarken en IJsland – over wat links in Europa van de afgelopen maanden moet leren. Villumsen is Deens parlementariër en lid van de Raad van Europa: 'De Griekse verkiezingen waren een test voor de Europese Unie: kon de EU het accepteren dat de mensen in een lidstaat ervoor kiezen iets te doen wat Brussel niet aanstaat? De EU zakte grandioos voor die

Leugen: De Grieken betalen geen belasting en willen ook niks doen om de rijken en grote bedrijven gewoon belasting te laten betalen.

Feit 1: Griekenland wordt door de OESO opgevoerd als schoolvoorbeeld van effectieve belasting-inning. Het land zette halverwege 2013 een speciale dienst op van 125 man die in dat jaar al 73 miljoen euro extra binnenhaalde; meer dan een half miljoen per persoon in een half jaar.'

Feit 2: Het is nog erger. Griekenland wilde wel, maar mocht niet van de trojka. In de laatste onderhandelingen vóór het referendum eiste de trojka dat de Griekse regering afzag van haar plan om bedrijven met een nettowinst van meer dan een miljoen euro een extra belasting te laten betalen. Dat zou slecht voor de economische groei zijn...

Leugen: Die Grieken krijgen maar gratis geld van de Nederlandse belastingbetaler.

Feit: 90 procent van het geld gaat naar Noord-Europese financiële instellingen. De Grieken zien daar niks van. Sterker nog: economen van het Leibniz-Institut für Wirtschaftsforschung Halle berekenden dat de Griekse crisis Duitsland 100 miljard euro aan besparingen oplevert, doordat de crisis ervoor

zorgt dat Duitsland zélf supergoedkoop kan lenen. Zelfs als Duitsland helemaal niks terugkrijgt van de leningen die het land aan Griekenland verstrekte, maakt Duitsland per saldo winst op deze situatie. De economen verwachten dat Nederland ook voordeel heeft.

‘De uitzichtloze situatie in Griekenland wordt er geen ene moer beter op’

democratische test. De EU strafte de Grieken voor hun ongehoorzaamheid met zeldzaam strenge bezuinigingseisen. Dat het Syriza niet is gelukt het neoliberale beleid van bezuinigingen te stoppen, kunnen we hen niet kwalijk nemen. De Europese verdragen waarbinnen ze opereren zijn liberaal en ze hadden de grootste economische macht van Europa tegen zich: Duitsland. En vergeet niet dat de euro verkeerd in elkaar zit. De verschillen tussen Noord- en Zuid-Europa zijn zo groot dat de enige manier om samen een munt te hebben is, door structureel miljarden van de sterke economieën naar de zwakkere landen over te maken. Dat is erg onpopulair. De EU, die vrede en eenheid moest brengen, heeft sinds de euro vooral spanningen opgeleverd. Ik ben blij dat de Denen destijds tegen de invoering van de euro hebben gestemd.’

Gestraft voor democratie

De IJslander Ogmundur Jonasson was vakbondsmann, televisiereporter en minister in de linkse regering die IJsland redde van de enorme financiële crisis waarin het land was terechtgekomen. Hij heeft grote bewondering voor de mensen van Syriza: ‘Zij haalden de onderhandelingen met de trojka uit de achterkamertjes en betrokken het volk erbij via het referendum. Ze zijn door de trojka gestraft voor zoveel democratie. IJsland is uit het dal omhooggeklimmen, mede omdat wij een eigen munt hadden. Die luxe hebben de Grieken nu niet. Ik kan niet van buitenaf bepalen wat de Grieken moeten doen; zelfs binnen Syriza heeft onenigheid daarover nu tot afsplitsing geleid.’

In shock

Villumsen zit ook positieve kanten: ‘Veel

linkse partijen in Europa zijn in shock. Zij geloofden nog dat de Europese verdragen genoeg ruimte en zelfs mogelijkheden boden om sociaal beleid te voeren. Griekenland heeft hen de ogen geopend. Wat Griekenland wilde was redelijk, menselijk en verstandig. Ook volgens de beste economen. Maar sociaal beleid mag niet van Brussel. Linkse partijen moeten zich realiseren dat Brussel al haar macht zal gebruiken om alternatieven te breken. Dat is wat in Griekenland is gebeurd. Links kan nu een nieuwe, realistische strategie ontwikkelen.’ Jonasson: ‘Ik zie veel positieve ontwikkelingen. Kijk eens in de VS, waar socialist Bernie Sanders het goed doet. Kijk naar Groot-Brittannië, waar de linkse Corbyn de Labour-partij aan het veroveren is. Kijk naar Podemos in Spanje. Naar het electorale succes van de Koerden in Turkije. En vergeet niet dat links Europa ook naar de SP kijkt, de partij die gestaag groeit. Meer en meer mensen zien de waarheid van liberaal Europa. En ze zien

dat onze ideeën en idealen de goede zijn.’

‘Dit is niet mijn Europa’

De Grieken verdienen steun. De SP is solidair met de mensen in Griekenland die gebukt gaan onder jarenlange keiharde bezuinigingen. De SP doet ook niet mee met het spelletje waar de Nederlander tegen de Griek wordt opgezet. Roemer, tijdens het debat over het steunpakket: ‘Deze regering zet zowel de Nederlandse als de Griekse bevolking met de rug tegen de muur. Nederland mag een lening betalen, die de Grieken niet kunnen dragen. Het is dan ook een kwestie van tijd voordat we hier opnieuw staan, om een volgende lening voor Griekenland te bespreken. Dit is geen geld naar de Grieken, dit is geld naar de banken. Dit helpt de Grieken niet verder, maar werpt het land terug. Dit is geen akkoord, dit is een dwangbuis. Een Europa waar democratische landen zo met elkaar omgaan, is niet mijn Europa.’ ●

tekst Diederik Olders

Leugen: Als de schulden van Griekenland gedeeltelijk worden kwijtgescholden, dan wil iedereen dat en gaan landen nóg gemakkelijk leningen aan.

Feit: Oekraïne heeft recent van het IMF een kwijtschelding gekregen van 32 miljard euro. En een nieuwe lening van 36,1 miljard euro. Als Griekenland er zelfs maar naar vraagt, staan de journaals en kranten vol met politici en columnisten die schande roepen. Heeft u ook maar iets gehoord over de Oekraïense kwijtschelding?

OMMEZWAAI

Bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen, maar veel basisscholen roosteren hooguit 1 à 2 lesuren gymnastiek in per week. Soms worden die lessen dan ook nog gegeven door onbevoegde docenten. Tijd voor een ommezwaai, vindt de SP. Daarom heeft Tweede Kamerlid Michiel van Nispen een initiatiefwet ingediend om voortaan alle basisschoolleerlingen drie uur per week gymles te laten krijgen van een vakdocent.

sp.nl/Zke

foto Suzanne van de Kerk

MEER JONGEREN (B)ROODNODIG

Merel Stoop heeft een missie: ROOD, de jongerentak aan de SP-boom, laten groeien en bloeien. Zij doet dan ook een dringend beroep op de afdelingen: 'Maak meer werk van jongeren.'

VORIG JAAR WERD Merel Stoop (24) voorzitter van ROOD. Zij kwam van ROOD Den Bosch en regelde intern haar eigen opvolging voordat ze de functie aanvaardde. 'De continuïteit is essentieel, er mogen geen gaten vallen. Daarom voer ik nu bij ROOD ook campagne voor meer aanwas; en de afdelingen kunnen daarin veel nadrukkelijker een rol spelen. De SP telt 160 afdelingen en er zijn maar veertien ROOD-groepen. We kunnen niet doorgaan met naar elkaar wijzen en afwachten. Samen de schouders eronder zetten en op zoek gaan naar politiek

en maatschappelijk bewuste jongeren, dat is wat mij voor ogen staat.'

Merel begrijpt best dat de afdelingen druk zijn met hun eigen taken, maar tegelijkertijd vindt ze dat zij het belang van verjonging niet over het hoofd moeten zien. Een kwestie van hun blikveld verruimen. 'Ze doen vaak alsof ze jongeren niet kunnen bereiken. Onzin. Het zijn geen aliens en het is bepaald ook niet zo, zoals regelmatig wordt gesuggereerd, dat alle jongeren rechts zijn. Dat is complete onzin, niet meer dan een

uitvlucht. ROOD wil graag de afdelingen met raad en daad bijstaan en tips geven over hoe je in contact komt met jongeren, hoe je hen kunt activeren en motiveren. Met achteroverleunen en het op zijn beloop laten, kom je er niet. De passiviteit moet worden doorbroken.'

Er is met jongeren een wereld te winnen voor de SP. 'Het is een cliché, ik weet het, maar de jeugd heeft de toekomst. Als ik op een bijeenkomst van de partij kom, zie ik veel grijze koppies en daar is natuurlijk niks

foto Ruud Krispijn

'HOP, DE STRAAT OP'

Daan Brandenburg, 30 alweer, is voorzitter van de SP-afdeling in de stad Groningen. Ook hij begon bij ROOD. 'Ik geloof niet dat ik nog zo'n nauw contact met 17-jarigen krijg als toen ik zelf 17 was. Ze benaderen mij nu anders. Dat neemt niet weg dat afdelingen zich moeten inspannen om jongeren erbij te betrekken. Stuur hen maar de straat op, laat ze lekker activistisch bezig zijn om op hun manier de wereld te verbeteren.' Groningen heeft altijd over een sterke ROOD-groep beschikt, zo sterk dat Daan het woord 'kweekvijver' in zijn mond neemt. 'Wij hebben de nodige talenten afgeleverd. Dat moet uiteraard geen doel op zich zijn, maar verjonging is in alle lagen van de partij van belang en wie de kwaliteiten en ambities heeft, kan zich na ROOD in een

andere functie inzetten voor de SP.' Het is niet de bedoeling, zegt Daan, dat ROOD wordt leeggezogen, zeker niet als er onvoldoende opvolging is. Over ROOD in zijn stad maakt hij zich daar ook helemaal geen zorgen over. 'Er zijn opvolgers. Zeker twintig jongeren houden zich structureel met actievoeren bezig.'

De roep van Merel om meer steun vanuit de afdelingen onderschrijft hij. 'Overal zitten jongeren in het ledenbestand van de SP. Wat je moet doen? Erbij halen, op weg helpen en snel weer loslaten: hop, de straat op. Laat ze maar lekker eigenwijs de hemel bestormen en acties verzinnen. En schrik vooral niet te snel van hun in jouw ogen soms onbesuisde methoden.'

foto Cees Wouda

‘Je begint niet bij ROOD om carrière te maken, je zet je met ROOD in voor de jongeren en idealen van de SP’

mis mee. Ik maak geen onderscheid tussen jong en oud en iedereen daartussenin, laat dat duidelijk zijn. Ik vraag me alleen af of er straks voldoende opvolgers zijn.’

› Je maakt nu zelf namens ROOD deel uit van het partijbestuur en bent veruit de jongste.

‘Je wilt eigenlijk vragen of ik me een eenling voel tussen de veertigers en vijftigers, toch? Nou, ik word vanaf het begin serieus genomen en voel me er prima op mijn plek, al zou wat mij betreft de gemiddelde leeftijd op termijn best wat naar beneden kunnen. Overigens zie ik dat er binnen alle gelegingen van de SP al sprake is van een zekere mate van verjonging.’

› De SP krijgt een nieuwe voorzitter, die naar het zich laat aanzien een stuk jonger is dan de huidige. Wat verwacht je van hem of haar?

‘Ik hoop oprecht dat hij of zij een speerpunt maakt van ROOD en de afdelingen kan enthousiasmeren.’

In februari rondt Merel haar studie taalwetenschappen in Nijmegen af. Om haar beperkte inkomen als student wat op te krikken, werkt ze in de thuiszorg. ‘Ik kom bij ouderen over de vloer. Het valt mij op dat zij zich niet alleen zorgen maken over hun eigen situatie, maar ook over die van hun kleinkinderen. Die solidariteit vind je ook bij ROOD. Wij voeren actie voor de

jongeren, voor een ov-kaart en studiefinanciering voor mbo'ers, voor werkgelegenheid, huisvesting en fatsoenlijke beloningen, maar we verliezen het grotere geheel niet uit het oog. Niet voor niets staat ROOD deze maand op de 50PlusBeurs in Utrecht. Wij willen ons tonen aan de andere generaties en duidelijk maken dat wij streven naar een solidaire samenleving met gelijke kansen voor iedereen.’

› Hoe zit het met het eigen geluid van ROOD? Jongerenorganisaties van andere partijen laten nog weleens een ander geluid horen, ROOD zit blind op de lijn van de partij.

‘Blind zeker niet, maar het klopt wel dat ROOD consequent het beleid van de partij volgt. Dat kan ook niet anders, want wij zijn allemaal SP'ers en socialisten. Wel is het zo dat we binnen ROOD de handen vrij hebben, wij opereren buitenparlementair en kunnen net wat brutaler zijn met gewaagde acties. Maar makke lammetjes, nee, dat is wel het laatste wat de mensen van ROOD zouden willen zijn. Als het nodig is, stellen wij ons heus kritisch op.’

› Renske Leijten en Farshad Bashir, beiden Tweede Kamerlid, en Sandra Beckerman, voorzitter van de statenfractie in Groningen, stroomden door van ROOD naar een functie in de volksvertegenwoordiging. Hoe zie jij jouw eigen toekomst?

‘Je begint niet bij ROOD om carrière te

maken, je zet je met ROOD in voor de jongeren en idealen van de SP. Bij ROOD zit veel talent en het kan gebeuren dat er iets op jouw pad komt. Als dat gebeurt, als iemand een volgende stap zet en ROOD verlaat, moet er wel iemand klaar staan om jouw plek in te nemen. Daarom hamer ik ook zo op nieuwe aanwas, op een groter ROOD. Dat is in het belang van de partij. Wat mijzelf betreft, weet ik echt nog niet wat ik na mijn studie ga doen. Ik weet wel dat ROOD voor mij een heel goede leerschool is. Ik leer er meer over mens en maatschappij dan op de universiteit. Voorlopig ga ik mijn uiterste best doen om het aantal ROOD-groepen uit te breiden en daar heb ik de afdelingen hard bij nodig.’ ●

Landelijke aandacht trekt ROOD onder meer met de verkiezing van de Huisjesmelker van het Jaar. ROOD maakt een eigen blad, Code ROOD. Daarnaast zijn er mogelijkheden tot scholing (zie ook de website van ROOD). Bovendien beschikt ROOD over een eigen filmteam. Op 18 september is er in het SP-hoofdkantoor in Amersfoort een nieuwe ledenavond met als gast Ron Meyer, een van de kandidaten voor het voorzitterschap van de partij. Aanmelden kan via rood@sp.nl

tekst Robin Bruinsma

Bernie Sanders: democratisch socialist.

foto Corbis / Hollandse Hoogte©

foto Ken Jack / Hollandse Hoogte©

PANIEK IN NEO-LIBERALIA

Er is iets gaande in 's werelds belangrijkste neoliberale bolwerken. In de Verenigde Staten en Groot-Brittannië staan socialisten klaar om de macht over te nemen bij de Democraten en Labour.

'DE TIJD IS RIJP voor een antwoord op de almaar groeiende macht van de multinationals.' Op het eerste gezicht een weinig opzienbarende uitspraak in de Tribune, ware het niet dat het Bernie Sanders was, die deze woorden al in 1993 liet optekenen in ons blad. Nu, 22 jaar later, doet Sanders namens de Democraten een gooi naar het presidentschap van de Verenigde Staten. De 73-jarige senator van de staat Vermont was vele jaren partijloos, maar werd niettemin gezien als een Obama-sympathisant. Bernie Sanders noemt zichzelf een 'democratisch socialist' en zijn speerpunten behelzen

onder meer inkomensgelijkheid, eerlijke lonen en hervormingen op Wall Street. Stelde hij voorheen nog dat links 'voorlopig is veroordeeld tot een defensieve strijd', nu acht hij het kennelijk tijd om in de aanval te gaan. Jan Marijnissen ontmoette hem in 1993 in Washington. 'Bernie Sanders is een volhouder, en het is mooi om te zien hoeveel aandacht en steun hij krijgt voor zijn ideeën in de aanloop naar de verkiezing van de presidentskandidaat van de Democraten', aldus de SP-voorzitter. Of hij een serieuze kans heeft tegen Hillary Clinton – en vervolgens wellicht tegen Jeb

Bush of Donald Trump – wordt betwijfeld. Analisten achten hem echter in staat om ook stemmen te trekken uit het Republikeinse kamp.

Niet dat Sanders de eerste sociaal denkende presidentskandidaat in de VS is. Vanaf 1996 deed Ralph Nader een aantal keren mee, namens de Green Party. Kansloos als hij was tegen Bush, Gore en Kerry, wordt Nader – fervent verdediger van consumenten- en burgerbelangen, plaaggeest van grote bedrijven en criticaster van de ongeremde vrijhandel volgens het recept van de Wereldhandelsorganisatie – tot op de dag van vandaag 'verantwoordelijk' gehouden voor de nipte verkiezingsnederlaag van Al Gore tegen George Bush in het jaar 2000. In die zin dat Gore uiteindelijk net de paar procent van de stemmen tekort kwam, die Nader toen behaalde. Zodat Bush won. Een stem op de linkse Nader bleek een stem op

Jeremy Corbyn: meest linkse parlamentslid.

de rechtse Bush, beweerden cynici. Vier jaar later stelden de Democraten van alles in het werk om Nader van de stembiljetten te krijgen.

Gehakketak

Een soortgelijke 'sociaal-als-spelbreker'-machinatie lijkt zich momenteel in Groot-Brittannië voor te doen. Daar heeft Jeremy Corbyn zich opgeworpen om voorzitter van de Labour-partij te worden. En volgens de peilingen gaat hij winnen. Dit tot ergernis van de partijtop, die in de socialist een groot gevaar ziet. Zo schreef ex-premier Tony Blair in *The Guardian* dat Labour ten dode opgeschreven is als Corbyn gekozen wordt. En net als destijds in de VS, wrijft rechts zich in de handen. Er gaan hardnekkige geruchten dat conservatieven in Labour infiltrerden door voor drie pond partijlid te worden en zodoende voor Corbyn kunnen stemmen. In

de hoop dat de verdeeldheid binnen Labour nog groter wordt.

Maar wie is dan dit gevaar, deze socialist die de partijbonzen van Labour zo zenuwachtig maakt?

Jeremy Corbyn zit sinds 1983 in het Britse Lagerhuis en viel op door herhaaldelijk af te wijken van de partijlijn. Steve McGiffen, voormalig medewerker van Verenigd Links in het Europees Parlement, liep Corbyn eens tegen het lijf. 'In de jaren tachtig was dat. Leuke man. Ik was toen nog lid van Labour, wat destijds nog een hechte, gezellige club was; echt een *social thing*. Corbyn was toen al het meest linkse parlamentslid. Hij is een activist, gaat de straat op en luistert naar de mensen.' Corbyn veroverde de laatste maanden vele harten met zijn wens om de spoorwegen en ook de energiesector weer in overheidshanden te brengen en breekt herhaaldelijk een lans voor een grotere

(fiscale) bijdrage van multinationals en grootverdieners. Of Labour met Corbyn als voorzitter uit de electorale malaise komt, durft McGiffen niet te zeggen. 'Het probleem is dat Schotland Labour in de steek heeft gelaten tijdens de laatste verkiezingen. En zonder Schotland redt Labour het niet. Niettemin is binnen de partij de woede over de overwinning van de Tory's groot. Ik ben heel erg benieuwd of Labour nu voor Corbyn gaat kiezen. Ontzettend spannend.' (De partij heeft op 12 september een nieuwe voorzitter gekozen; na het ter perse gaan van deze Tribune -red.)

Is het toeval dat anno 2015 socialistische protagonisten in opkomst zijn in de VS en Groot-Brittannië, landen waar het neoliberalisme min of meer uitgevonden werd en het snelst ingevoerd?

Feit is dat beide landen een kiesstelsel hebben dat verkiezingen steevast laat uitdraaien op een strijd tussen de twee grote partijen, tussen Republikeinen en Democraten en tussen Conservatieven en Labour. Feit is eveneens dat politiek-inhoudelijke verschillen tussen de mastodonten zo goed als verdwenen zijn. Eenheidsworst dus. Verschillen lijken enkel nog te zitten in de gevatheid en spitsvondigheid die Obama en Romney, Reagan en Dukakis of Cameron en Miliband tijdens de grote tv-verkiezingsdebatten aan de dag weten te leggen. Gehakketak dat door de media 'battle' wordt genoemd, maar het vermeende vuurwerk krickt de treurige opkomstcijfers in de regel niet bepaald op. Integendeel: in de VS blijft niet zelden 40 tot 45 procent van de kiezers thuis.

Dan is er het punt van de authenticiteit. De inmiddels overleden PvdA-coryfee Bart Tromp zei in 2004 in de Tribune: 'Begin jaren tachtig werd ik binnen de PvdA als uiterst rechts beschouwd. De laatste tien jaar als uiterst links. Met ongeveer dezelfde opvattingen.' Ook Jeremy Corbyn en Bernie Sanders schoven in hun stellingnames gedurende de jaren nauwelijks op. En dat blijkt nu juist datgene te zijn wat steeds meer mensen in hen lijken te waarderen. Labour-kopstuk Yvette Cooper bekritiseerde Corbyn met het verwijt dat hij 'oude oplossingen voor oude problemen' zou aandragen. Het zegt wat over het profiel en de koers van een ooit linkse volkspartij, dat de sociale weg als een onbegaanbaar pad wordt weggewuifd. Zo bezien is de paniek binnen Labour – en ook het gegrinnik bij de Republikeinen – over een écht links geluid volkomen terecht. ●

tekst Rob Janssen

PROTESTEER TEGEN TTIP

ZATERDAG
10 OKTOBER

Op 10 oktober wordt in Amsterdam een manifestatie gehouden tegen TTIP, het handelsverdrag waarover de EU en de VS momenteel onderhandelen. Een breed samenwerkingsverband van vakbonden, milieu- en maatschappelijke organisaties en ook de SP roept op om te komen.

SP-Europarlementslid Anne-Marie Mineur: 'Met TTIP wordt geprobeerd de markten van de VS en de EU samen te voegen. Alle regels moeten dan worden geharmoniseerd – ook regels die we in Europa heel belangrijk vinden dreigen te sneuvelen. Regels die er zijn om zaken als onze arbeidsvoorwaarden, pensioenvoorziening, sociale zekerheid en het milieu te beschermen. Verdragen als TTIP ondermijnen onze democratie en rechtsstaat en hevelen macht over naar het bedrijfsleven. Het Europees Parlement laat dat gewoon gebeuren, dus moeten burgers hun stem laten horen.'

Transparantie in de darkroom

TTIP is een belangrijke overeenkomst, waarvan de gevolgen alle mensen in Europa raken; waar vind ik de precieze tekst van de voorstellen? Mineur: 'Alleen parlementariërs en ambtenaren mogen de stukken inzien, maar ze mogen de tekst niet naar buiten brengen. De EU is zó bang dat er teksten uitlekken naar gewone burgers, dat we ze alleen in een speciale 'darkroom' in Brussel in mogen zien. En zelfs dan krijgen ook Europarlementariërs lang niet alle stukken te zien. Wij mogen alleen het Europese verlanglijstje voor de onderhandelingen inzien. Wat er uit de onderhandelingen komt,

De lobby-waakhond Corporate Europe Observatory (CEO) vroeg de Europese Commissie om informatie over de tabakslobby bij onderhandelingen over handelsverdragen, zoals TTIP. De documenten die CEO kreeg in het kader van 'transparantie' zagen er zo uit. Zelfs de '2' onderaan pagina 2 was zwartgemaakt.

daar weten we niets van. Als dit transparant is, dan is een betonnen muur dat ook.'

Twee kwaden

Kun je een heel concreet voorbeeld geven van iets wat zou kunnen gebeuren als het TTIP-verdrag wordt aangenomen? 'Ik was onlangs op werkbezoek in Oost-Groningen,

bij de aardappelboeren van Avebe. Dat is een zetmeelbedrijf, een van de grootste werkgevers in die regio. Als TTIP erdoor komt, krijgen die boeren enorme concurrentie van de Amerikaanse zetmeelindustrie. Die is namelijk veel grootschaliger, wordt door de VS zwaar gesubsidieerd en maakt volop gebruik van gentech en schaliegas – zaken die wij hier in Nederland nou juist aan strenge regelgeving onderworpen hebben om mens en milieu te sparen. We moeten dan kiezen uit twee kwaden: laten we onze eigen zetmeelindustrie binnen no time wegconcurreren of geven we onze eigen goede wetgeving op?'

Teken tegen TTIP

Oké, dus 10 oktober zet ik in mijn agenda. Wat kunnen we nog meer doen? 'Teken de petitie! Tweeënehalf miljoen Europeanen gingen je voor. In de week vóór 10 oktober willen we 100.000 handtekeningen opgehaald hebben in Nederland.'

Teken de petitie op www.sp.nl/ttip

Volg het nieuws over de manifestatie van 10 oktober op www.facebook.com/events/807044286082700/

GEENPEIL

GeenStijl is samen met het Burgercomité-EU onder de noemer 'GeenPeil' een campagne begonnen voor een referendum over het Europese associatieverdrag met Oekraïne. SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel steunt de referendumaanvraag van harte. 'Ik roep alle SP-stemmers op hetzelfde te doen.'

'Oekraïne dreigt verscheurd te worden'

De SP stemde in de Tweede Kamer tegen het associatieverdrag met Oekraïne, 'omdat zowel Europa als Rusland proberen Oekraïne binnen de eigen invloedssfeer te krijgen.

Binnen Oekraïne bestaat daar al grote verdeeldheid over. Als er vanuit beide kanten dan ook nog aan getrokken wordt, dreigt het land helemaal verscheurd te worden', aldus Van Bommel. 'Het verdrag met Oekraïne is een illustratie van de kant die men op wil met Europa. Er worden zonder overleg met de bevolking steeds meer landen bij betrokken op steeds meer verschillende manieren.'

300.000 handtekeningen

Aangezien GeenPeil vóór 28 september 300.000 handtekeningen nodig heeft om

het referendum af te dwingen, roept Van Bommel iedereen op het initiatief te steunen via:

www.geenpeil.nl

> 'STUDENTEN ZONDER MACHT'

'Wat een domper, de nieuwe wet van minister Jet Bussemaker over medezeggenschap in het onderwijs.' Onderwijsminister Jet Bussemaker (PvdA) is volgens SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk niet tegemoetgekomen aan de roep om meer democratie op de universiteiten. 'Van haar mooie beloften tijdens het protest in het Maagdenhuis komt weinig terecht. In plaats van meer inspraak van onderop kiest Bussemaker keihard voor de bestuurder. Blijkbaar is zij liever manager dan minister van Onderwijs en Wetenschap.'

> WISSELING VAN DE WACHT IN BREDA

Midden juli heeft GroenLinks onverwachts de samenwerking opgezegd met de andere Bredase coalitiepartners: SP, CDA, PvdA en Breda'97. Na een zomer vol onderhandelingen heeft Breda inmiddels een nieuw college van burgemeester en wethouders. De SP maakt opnieuw onderdeel uit van de coalitie, ditmaal wordt er samengewerkt met VVD, D66 en PvdA. Bas Maes, fractievoorzitter voor de SP in Breda: 'Ik ben blij met de gedeelde waarden zoals een positief mensbeeld, een gemeente die meedenkt en dat de buurt de basis is.'

> MEDICIJNEN VOOR ZIEKE DAKLOZEN

Het Rijk zou een oplossing moeten bieden voor daklozen die met ziektes rondlopen maar onverzekerd zijn of de kosten van het eigen risico niet kunnen betalen, stelt Amsterdams SP-gemeenteraadslid Nelly Duijndam. 'Samen met Den Haag, Rotterdam en Utrecht moet Amsterdam dit bij het Rijk aanklaarten. Mensen die ziek zijn hebben goede verzorging nodig en we willen niet dat mensen met onbehandelde ziektes rondlopen vanwege financiële problemen. Dat kan in een druk bevolkte stad gewoon heel gevaarlijk worden. Het Rijk moet zijn verantwoordelijkheid nemen en bijvoorbeeld de hoogte van het eigen risico flink verlagen. Ook zieke daklozen moeten medicijnen kunnen krijgen.'

> REFUGEES WELCOME

bron: Twitter, fotograaf onbekend

Er gaat geen dag voorbij zonder dat er beelden verschijnen op (sociale) media van vluchtelingen aan de grenzen van Europa. Het leed is te groot om te bevatten en wordt met de dag erger. De vluchtelingenstroom roept xenofobe reacties op, maar er zijn ook steeds meer tegengeluiden. In Duitsland heten voetbalclubs en -fans de vluchtelingen van harte welkom (foto). Ook steeds meer Nederlanders helpen bij de opvang, in eigen land of in bijvoorbeeld Griekenland.

> ONTWIKKELINGSSAMENWERKING: HANDEL IN DE KLEUR VAN JE HART

Na zestig jaar ontwikkelingssamenwerking is het volgens SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling de hoogste tijd om na te denken over hoe nu verder. Het afgelopen jaar schreef hij de notitie 'Handel in de kleur van je hart', de nieuwe ontwikkelingsagenda van de SP.

'Armoede is niet voorbij,' legt Smaling meteen uit, 'maar wat ons betreft is de door klassieke ontwikkelingshulp gekenmerkte postkoloniale periode wel voorbij. Afrika richt zich op, emancipeert en laat zich minder aanleunen. Nederland zelf is ook niet vrij van armoede en heeft door globalisering en individualisering talloze nieuwe problemen. We kunnen niet volharden in onze betweterige, paternalistische werkwijze. Het is tijd om als broer en zus verder te gaan.'

Afrika centraal

De SP stelt voor om jaarlijks vijf miljard te reserveren voor ontwikkelingssamenwerking, gelijkelijk verdeeld over vijf onderwerpen: nood, zorg, jong, geld en groen. 'Behalve bij noodhulp beperkt de agenda zich tot Afrika, zodat de bestedingen

helder en overzichtelijk blijven. Ongeveer 1 miljard per jaar wordt ingezet voor een intensieve relatie van tien jaar, met slechts één of twee landen die in ontwikkeling ver achterop liggen, zoals bijvoorbeeld de ebola-landen.'

Anders georganiseerd

Er moet wat Smaling betreft veel meer vraaggestuurd worden gewerkt. 'We moeten samen met de lokale bevolking en het midden- en kleinbedrijf kijken wat nodig is om vooruit te komen. Ontwikkelingsorganisaties, multilaterale organisaties en het bedrijfsleven kunnen daarbij helpen. Het ministerie en de ambassades in de landen zijn een goede poortwachter, waarbij ook Afrikaanse migranten in Nederland van toegevoegde waarde zijn. In Nederland blijven middelen beschikbaar om het kennisniveau op peil te houden en creatieve ideeën en uitwisselingen een kans te geven.'

> PAK DE ZORG TERUG

Er is de afgelopen jaren veel veranderd in de zorg. Volgens SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten (foto) is de zorg helemaal vastgelopen: 'Daarom heeft de SP deze zomer een alomvattend alternatief plan voor de zorg opgesteld: Pak de zorg terug.'

> Je zegt dat de zorg is vastgelopen. Bedoel je daarmee dat mensen niet meer weten waar ze terecht kunnen voor zorg?

'Dat was altijd al knap ingewikkeld, maar nu lopen zorgverleners volledig vast in de bureaucratie en is het ook nog eens heel ingewikkeld om de zorg te krijgen waar je recht op hebt. Zowel de verzorgingstehuizen als de thuiszorg zijn uitgekleed of afgeschaft, waardoor je letterlijk steeds minder toegang hebt tot zorg.'

> Maakt het uit of je in een rijke of arme gemeente woont?

'Het verschilt inderdaad per gemeente of de huishoudelijke zorg is afgeschaft, gekort is of gewoon helemaal overeind gebleven. Een kwart van de gemeenten heeft dit helemaal afgeschaft, maar dat heeft vooral met de politieke kleur van de gemeente te maken. Zo word je als zorgbehoevende geconfronteerd met volstrekte willekeur en ongelijkheid, want je pakt niet even je boeltje op om voortaan in een andere gemeente te wonen.'

> Hoe moet het wel?

'Er moet een gemeentelijk basispakket komen, waarbij het recht op zorg voor iedereen landelijk bepaald is. Als we nu al kunnen garanderen dat gemeenten voor iedereen rijksvaccinaties en begeleiding

foto Bas de Meijer

door het consultatiebureau ter beschikking stellen, kunnen we dat ook regelen voor de jeugdzorg, de thuiszorg en de dagbesteding.'

> Het SP-zorgplan gaat nog verder: je wilt ook de zorgverzekeraars afschaffen.

'Ja, concurrentie is geïntroduceerd in de zorg omdat het zou leiden tot een lagere prijs en betere zorg. Het tegendeel is waar. Er is steeds meer uit het basispakket gehaald, terwijl de zorgpremies en het eigen risico flink zijn gestegen. Ook hebben nu veel mensen een budgetpolis, zonder door te hebben dat ze daardoor vaak niet terecht kunnen bij het ziekenhuis om de hoek. We betalen nu dus met z'n allen meer, voor minder zorg, terwijl de zorgverzekeraars ondertussen ieder jaar

meer dan een miljard winst maken. Om daar een einde aan te maken wil de SP de zorg weer publiek organiseren, met zoveel mogelijk samenwerking in plaats van concurrentie.'

> Wat betekent dat voor mij?

'Dat er in plaats van al die winstmakende zorgverzekeraars één Landelijke Zorgvoorziening komt die betaald wordt door de belasting iets inkomensafhankelijker te maken. Zeven van de tien gezinnen gaan dan minder betalen en de bezuinigingen op het basispakket worden teruggedraaid. Bijvoorbeeld fysiotherapie, tandzorg voor volwassenen en de volledige geestelijke gezondheidszorg worden dus gewoon weer vergoed vanuit het basispakket en het eigen risico wordt afgeschaft.'

> Dat klinkt bijna te mooi om waar te zijn.

'We hebben ons plan door laten rekenen door het Centraal Planbureau en de cijfers laten zien dat het kan. Ook zijn veel besparingen mogelijk door de zorg anders te organiseren. Door het private karakter en de concurrentie lekt nu heel veel zorggeld weg naar de reserves van zorgverzekeraars en al hun consultants, onderhandelaars en reclamemakers. Allemaal mensen die worden betaald met zorggeld, maar niet daadwerkelijk zorg verlenen. Wij willen de zorg ontdoen van al die parasieten, die mee-eten van het zorggeld zonder dat ze ook maar één iemand beter maken. Zo bevrijden we de zorgverleners uit hun bureaucratische doolhof en krijgt iedereen weer de zorg die nodig is.'

> KNELLEND ONDERWIJS

Het passend onderwijs knelt, volgens SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius (foto). 'Onderzoek heeft aangetoond dat 1600 leraren, begeleiders en directeurs negatief zijn over het passend onderwijs. Verantwoordelijk staatssecretaris Dekker blijft waarschuwing na waarschuwing in de wind slaan, inclusief dit rapport. Hij is op ramkoers met de leraren, de leerlingen en de ouders.'

'Roekeloos en onverantwoord'

Het knellend onderwijs, zoals Siderius het noemt, werd vorig jaar ingevoerd. 'Door de invoering kunnen steeds meer leerlingen die extra zorg nodig hebben niet meer terecht in het speciaal onderwijs. Wij

waarschuwden al voor deze problemen. De kinderen komen terecht in enorme klassen en krijgen niet de aandacht die ze nodig hebben. Dit is een roekeloos en onverantwoord experiment met de toekomst van leerlingen.'

'Neem zorgen serieus'

Siderius wil dat staatssecretaris Dekker de zorgen van leraren, ouders en docenten serieus neemt. 'Het is nodig om te investeren in kleine klassen en extra begeleiding. Daarnaast moet er een grens komen aan het opnemen van zorgleerlingen in het gewone onderwijs. Leerlingen verdienen het onderwijs dat ze nodig hebben. En dat is geen knellend onderwijs.'

foto Sander van Oorspronk

> GEEN BUITENLANDSE GEVANGENEN HIERNAARTOE

foto: Sander van Oorspronk

SP-senator Anneke Wezel (foto) heeft zich in haar maidenspeech in de Eerste Kamer verzet tegen de vestiging van buitenlandse gevangenen in Nederlandse gevangenis- sen. 'Noorse gevangenen zitten inmiddels hun straf in een Nederlandse gevangenis uit. Het wordt de familie van de gedetineerde op deze manier wel heel moeilijk gemaakt om een bezoek te brengen aan hun familielid.'

'Voer straffen nu eens daadwerkelijk uit'
Volgens Wezel is het ook onwenselijk dat buitenlandse gevangenen, die vallen onder

het rechtssysteem uit hun eigen land, in dezelfde gevangenis andere rechten hebben dan Nederlandse gevangenen. Wat haar betreft hadden er dan ook geen Noorse gevangenen naar Nederland moeten worden gehaald. 'Veel belangrijker is het dat de regering nu eens zorgt dat de straffen die uitgedeeld worden daadwerkelijk worden uitgevoerd, want dat is nu vaak niet het geval.' Wezel is sinds kort Eerste Kamerlid voor de SP. Ze was hiervoor werkzaam bij het Openbaar Ministerie en werkt nog steeds als sociaal advocaat.

JAN MARIJNISSEN sprak deze zomer in het tv-programma **Oog in Oog** met Sven Kockelman over het partijvoorzitterschap en de opmars van de partij.

sp.nl/Zkg

NA EEN HANDTEKENINGENACTIE van ROOD Weert voor meer **fietsenstallingsplekken** kwam de gemeente binnen een week met een uitbreidingsplan.

sp.nl/ZkM

VELE SP-AFDELINGEN trakteerden deze zomer **ambulancemedewerkers** op taart om ze een hart onder de riem te steken in hun strijd voor een betere cao.

DE SP ZWOLLE wil dat de gemeente tien **woningen gaat bouwen**, als proefproject ter bestrijding van het tekort aan betaalbare woonruimte.

sp.nl/ZkA

DE SP WIL vrijstelling van **de verhuurdersheffing** voor woningcorporaties die betaalbaar willen bouwen in de gebieden met de grootste woningnood.

sp.nl/ZkX

foto: Suzanne van de Kerk

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DE EUROPESE 'CONSENSUS'

Deze zomer las ik het boek 'Verloren Consensus' over Europa in het Nederlandse parlementair-politieke debat, van de onderzoekers Anjo Harryvan en Jan van der Harst. Je wordt er niet echt vrolijk van. Iedere keer opnieuw zie je dat de gevestigde politiek (lees: christen- en sociaaldemocraten en liberalen) eerst een paar schijnbewegingen maakt, maar vervolgens gewoon akkoord gaat met 'meer Brussel'.

Zo wees de PvdA in 1979 aanvankelijk nog op het rechtse gevaar bij de eerste stappen op weg naar de euro: via het EMS (Europees

Monetair Stelsel) zouden sterke lidstaten wel een bezuinigingsbeleid kunnen opleggen aan andere lidstaten, maar er was geen aandacht voor de rol van publieke investeringen en koopkracht. In 2015 is deze discussie met de euro natuurlijk actueler dan ooit: wel bezuinigen, maar geen stimulerend beleid van eurolanden met een handelsoverschot. De PvdA ging in 1979 door de bocht, en ook nu werkt dezelfde PvdA, met Dijsselbloem voorop, volop mee aan het begrotingsfetisjisme.

De argumenten zijn steeds hetzelfde: we kunnen maar beter meedoen, anders beslissen andere landen over ons en Europa moet sterk staan in de wereld. Dat heet dan 'consensus'. Die ging volgens de auteurs pas verloren door de opkomst van partijen als de SP. De werkelijkheid is dat die consensus er nooit is geweest: wel bij de politieke elite, maar niet bij de gewone mensen.

Gelukkig las ik ook het boek van Emile: die toont hoe juist gewone mensen laten zien dat het wél kan, sociaal en democratisch. Dat geldt ook voor Europa: op 10 oktober kunnen we bijvoorbeeld ons geluid laten horen tijdens de grote demonstratie tegen TTIP. Net als in 2005 met het Nee tegen de Europese Grondwet, kunnen we die dag laten zien dat er van 'consensus' geen sprake is. Doet u mee?

LINKSVOOR

GEWOON PETRA

Petra Bultjes-Sluiters (54) runt het secretariaat van de SP Gennep, is lid van het afdelingsbestuur en van de lokale promotie-werkgroep. Ze is getrouwd en moeder van drie zoons. Ze houdt van gezelligheid en kan erg genieten van kleine dingen. 'Een wandeling in de natuur, een bezoekje aan mijn moeder, even kletsen met de oude menskes in mijn straat. Ik ben niet zo bijzonder, hoor. Ik ben gewoon Petra.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Wanneer en waarom werd je lid van de SP?**

'Ruim twaalf jaar geleden. Mijn broer was al langer lid van de SP, en wat hij daarover vertelde sprak me erg aan. Samen delen is iets wat we van huis uit hebben meegekregen.'

› **Wat was jouw SP-moment?**

'De gemeenteraadsverkiezingen van vorig jaar. We deden voor het eerst mee en werden gelijk de grootste.'

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**

'Ik heb jaren in een winkel voor huishoudelijke artikelen gewerkt. Daarnaast ben ik altijd actief geweest in het verenigingsleven. Zo gaat dat hier in het dorp; iedereen is wel ergens lid van. Ik heb 25 jaar in het jeugd- en jongerenwerk gezeten en nu ben ik vrijwilliger bij een huiskamer voor ouderen en bij het VVV-kantoor in Gennep.'

› **Heb je nog verdere politieke ambities?**

'Haha, nee hoor! Ik ga wel vaak bij raadsvergaderingen kijken, maar als ik zie hoe het er

soms aan toegaat vind ik het knap dat onze fractieleden het zo netjes houden. Ik ben best geduldig en schiet niet snel uit mijn slof, maar je moet niet aankomen met gelieg en gedraai.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Hier, in Ven-Zelderheide, mijn dorp van nog geen 800 inwoners. Ik ben hier geboren en getogen en wil hier ook wel oud worden. In een dorp zorgen de mensen nog een beetje voor elkaar, dat vind ik fijn. Het is hier lekker rustig en de natuur is prachtig. Ik kijk uit op het Duitse Reichswald.'

› **Een ongerept natuurgebied.**

'Jazeker. Nog wel, tenminste. Helaas wil de Duitse gemeente Kranenburg 12 grote windmolens van wel 200 meter hoog in het Reichswald plaatsen. Ik heb niks tegen windenergie, integendeel. Maar om ze nou uitgerekend in zo'n natuurgebied te plaatsen, dat zou wel heel jammer zijn.' •

‘JE GAAT NIET MET DE ROLLATOR ACHTER BOEVEN AAN’

NINE LEEST

WIE Nine Kooiman (1980), woordvoerder Justitie, Veiligheid en Jeugdzorg namens de SP in de Tweede Kamer

LEEST *De gekooide recherche*. Michiel Princen, uitg. Prometheus Bert Bakker 2015

› Wat heb je gelezen?

‘Een ontzettend interessant boek van Michiel Princen – een journalist die financieel rechercheur werd – over alle onmogelijkheden waar hij binnen de Nationale Politie tegenaan liep. Ik heb serieus het hele boek lopen onderstrepen en binnenkort een gesprek met hem, want hij benoemt zoveel dingen waar we als politiek iets aan zouden kunnen doen.’

› Zoals?

‘Hij legt bijvoorbeeld uit hoe enorm verweven de onderwereld en de bovenwereld met elkaar zijn, waardoor opsporing soms jaren duurt. Waarna er vervolgens bij het Openbaar Ministerie te weinig capaciteit is om met de uitkomsten van zo’n onderzoek aan de slag te gaan. Jaren werk verdwijnt zo in bureaulades. Hij stelt een oplossing voor die we als SP ook al voorgesteld hebben: als we meer witwaspraktijken en fraude opsporen en daarmee meer crimineel geld oppikken en inzetten voor opsporing, kunnen we veel meer bereiken.’

› Wie zal dit boek niet willen lezen?

‘De minister van Justitie, denk ik. Maar juist hij zou het wel moeten lezen. In het licht van

dit boek snap ik het onbegrip van de agenten over de houding van de minister in de CAO-onderhandelingen des te beter. Hij stuurt ze met een kluitje het riet in. Ze krijgen niet de trainingdagen waar ze om vragen en die ze ook echt nodig hebben. Agenten hebben zelfs al meer dan vier jaar geen salarisverhoging gekregen, terwijl al hun kosten wel gewoon stijgen.’

› De minister heeft ze wel een salarisverhoging geboden, toch?

‘Ja, maar die wordt voor een groot deel betaald door een verslechtering van hun pensioen, terwijl hun pensioenleeftijd eigenlijk al omlaag zou moeten. Je gaat niet met de rollator achter de boeven aan. Deze mensen doen zoveel en krijgen zoveel voor hun kiezen, maar ze worden door de politiek en hun eigen organisatie tegengewerkt en ondergewaardeerd. Ik snap heel goed dat deze mensen nu strijd leveren en graag meer erkenning willen.’

› Een strijd die steeds harder wordt...

‘...en al veel te lang duurt. Ik ben al zo vaak samen met Emile Roemer bij acties van politieagenten geweest en dat zal ik blijven doen zolang het nodig is. Niemand die ik daar spreek wil voetbalwedstrijden lamleggen of ministeries blokkeren, maar op een gegeven moment red je het niet meer met geen boetes uitschrijven. De acties verhardden, doordat de minister totaal geen begrip op wil brengen voor deze mensen. Hij zegt letterlijk dat ze wel aan tafel mogen zitten maar dat ze er toch niets bij zullen krijgen.’

› Ze moeten niet zo zeuren volgens hem?

‘Precies, en het is dat soort constante tegenwerking vanuit de politiek en de politieorganisatie zelf waardoor mensen die niets liever

doen dan dit werk met een burnout thuis komen te zitten of er uiteindelijk mee stoppen. Het overkwam Princen en het komt ook telkens terug in de enquêtes die we houden onder agenten. De werkdruk is gewoon echt te hoog. Dit zijn mensen die kindertjes reanimeren, bij zelfdodingen zijn en zelf bedreigd worden. De helft van alle weekenden werken zij en dat alles voor een flutsalaris. Ze verdienen zoveel meer waardering en een werkgever die ze niet tegenwerkt maar ervoor zorgt dat ze goed getraind en uitgerust hun werk kunnen doen.’ •

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

'FRAUDEBESTRIJDERS'

Zo-even heb ik voor de derde keer, sidderend van woede, het stuk van Diederik Olders gelezen over de familie Tillemans in Alphen aan den Rijn. Een gezin van goedwillende mensen die buiten hun schuld diep in de dalles zijn gekomen en in plaats van menselijke tegemoetkoming, getreiterd en gepest worden door een stel ambtenaren en 'fraudebestrijders' die hun werk dermate grondig doen 'dat ze precies weten hoe laat bij hun slachtoffers het licht aan en uit gaat'. Wat een verhaal. Ik wens dit dappere gezin veel succes en geluk toe, ze hebben het ruimschoots verdiend.

Truus Luyken Schilte, Amsterdam

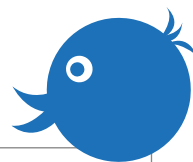
THEO DE BUURTCONCIËRGE

Langs deze weg zou ik graag mijn dank en complimenten willen overbrengen aan Wim Stevenhagen. Zijn strip over de Labbekaxit in Tribune nr. 7 heeft me bijzonder geraakt en een hart onder de riem gestoken. Ik lees het werk van Wim Stevenhagen al sinds Han & Hanneke voor uitgeverij Espee tot nu voor de partij SP. Zijn grappen en maatschappelijk inzicht blijven messcherp.

Ik vind Wim een van de beste Nederlandse striptekenaars, die constant hoge kwaliteit levert, en ik hoop nog jaren van zijn werk en ideeën te mogen genieten.

Stefan van Zeeland, Houten

DAT JE 'T WEET

Ewa Slutzky @ewa_slutzky

Een bankier, arbeider en asielzoeker en 20 koekjes. De bankier pakt er 19 en waarschuwt de arbeider: de asielzoeker wil je koekje afpakken.

Paul Tang @paultang 7 juli

De SP draagt verantwoordelijkheid in Groningen. Maar neemt die niet: ze willen schoonmakers niet in dienst nemen. <http://www.pvdagroningen.nl/web/niet-lullen-maar-poetsen/> ...

Sandra Beckerman

@SandraBeckerman

.@paultang Wat een lef! Dit is door PvdA gedeputeerde langjarig aanbesteed! SP kan helaas niet in 9 weken puinhopen 90 jaar PvdA opruimen

DOORLOPENDE MACHTINGING BONNOM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank-identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune september 2015

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bonn in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

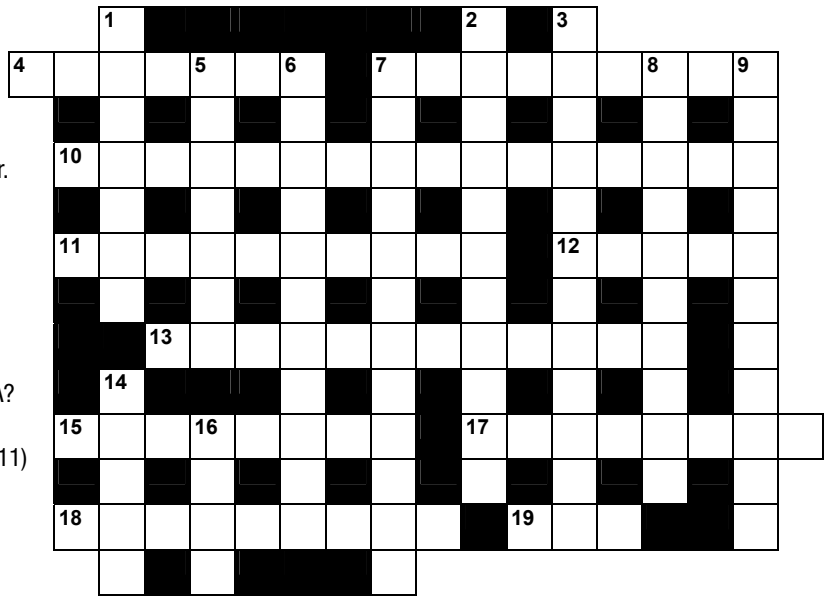
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 4 De herten zijn losgeslagen. Er moet op gejaagd. (7)
 7 Mythische familie van de brandgans. (9) 10 Protest van heet aangelopen chefs. (16) 11 Muzikaal schilderwerk. (10)
 12 Viervoeter sterft van de honger. (5) 13 Ritmisch deel van het oor. (12) 15 Opgepoetst kenmerk van de Mona Lisa. (8)
 17 Stuk huid waar kalk te ruste gaat. (8)
 18 De sprong toont het aan: als een vis in het water. (9)
 19 Vrouw met goede taalbeheersing. (3 en 3, afk.)

Verticaal

- 1 Groep fietsende soldaten. (7) 2 (geen) Vogel in dienst van de NSA? (11) 3 (on)Voorspelbare eigenschap van de vonk. (12)
 5 Da's een hippe klant. (7) 6 Maria's manifestatie tijdens de mis? (11)
 7 Er zit samenhang in het eskader. (12) 8 Eenzaam spelmoment tijdens het rockconcert. (10) 9 Vrijplaats voor verliefde vogels. (11)
 14 Niets meer te zien, door het luik. (5)
 16 Binnenzee met ambities. (4)

KRULSTAART

Uitleg

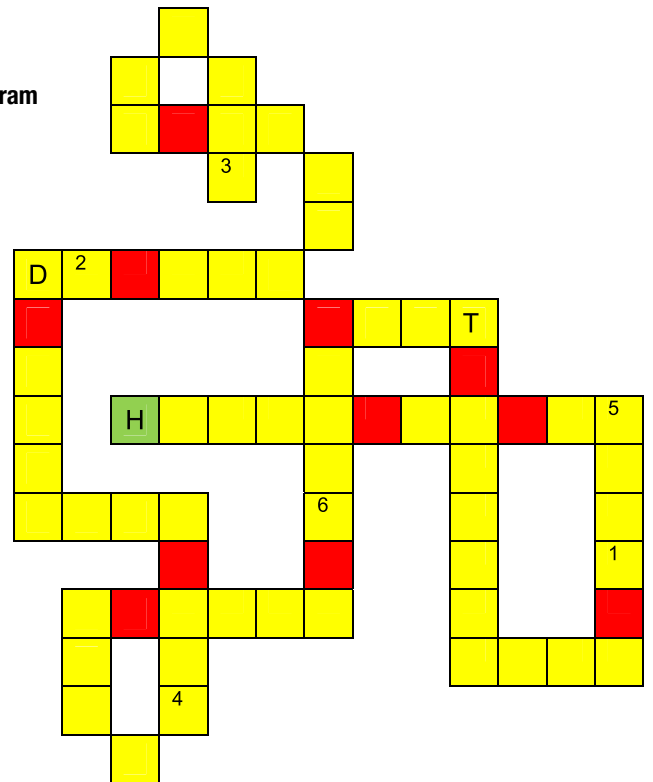
De KrulStaart bestaat uit A) de Hints, waarbij uit iedere hint steeds de naam van een politiek TV programma/serie gevonden moet worden. Deze moet dan ingevuld worden in B) het Diagram. Het groene vakje bevat de eerste letter (al ingevuld, 'H') en de rode vakjes zijn spaties. Een paar controleletters zijn ook al gegeven. Let wel, de Hints staan in willekeurige volgorde!

Plaats de letters die in de genummerde vakjes komen op volgorde (1 t/m 6) als het Puzzelwoord, wat iets met politiek te maken heeft. En dát woord is de oplossing die u kunt insturen.
 Krul er lustig op los!

Hints

- Ferdinand Charles Mingelen werkte er destijds, vanaf 1984.
- Oud tegen Nieuw; UK vs. US: prefereert u Iain Richardson, of Kevin Spacey?
- Dat Femke nog eens TV zou gaan maken maken voor de VPRO...
- Aanbevolen door meerdere presidenten, winnaar van 26 Emmy Awards: Martin Sheen wordt uiteindelijk opgevolgd door Jimmy Smits of Alan Alda.
- Berucht – e, en verwissel er dan nog twee.
- Nog immer een politieke dierentuin.

Diagram

Puzzelwoord					
1	2	3	4	5	6

OPLOSSING ZOMERPUZZEL 2015

Anjerrevolutie

De winnaar van juli/augustus is Loes Verheij uit Gorinchem.

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 30 september 2015 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

